

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

**FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY**

PŘEJATÁ SLOVESA V SOUČASNÉ PSANÉ PUBLICISTICE
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Lucie Smolarová

Specializace v pedagogice, obor Český jazyk se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: PaedDr. Helena Chýlová, Ph. D.

Plzeň 2019

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 1. června 2018

.....
vlastnoruční podpis

Mé poděkování patří především vedoucí mé bakalářské práce PaedDr. Heleně Chýlové za její velkou pomoc a trpělivost při psaní bakalářské práce.

ZDE SE NACHÁZÍ ORIGINÁL ZADÁNÍ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE.

OBSAH

Úvod	3
1 CÍLE PRÁCE	4
1.1 STANOVENÉ PRACOVNÍ HYPOTÉZY	4
1.2 UŽITÉ METODY A CHARAKTERISTIKA ZDROJŮ	5
2 SLOVESO V ČEŠTINĚ	7
2.1 KLASIFIKACE SLOVES V ČEŠTINĚ	7
2.2 DRUHY SLOVESNÝCH TVARŮ V ČEŠTINĚ	8
2.3 TVOŘENÍ SLOVES V ČEŠTINĚ	9
2.3.1 Slovtvorné způsoby vzniku sloves	9
2.3.2 Problematika onomaziologických kategorií při tvoření sloves v češtině	10
3 PŘEJÍMÁNÍ V ČEŠTINĚ	11
3.1 SLOVO PŘEJATÉ A SLOVO CIZÍ	11
3.2 PŘEJÍMÁNÍ JAKO JEDNA Z VÝVOJOVÝCH TENDENCÍ V SOUČASNÉ ČEŠTINĚ	12
3.3 PROCES PŘEJÍMÁNÍ	13
3.4 KLASIFIKACE CIZOJAZYČNÝCH PŘEJÍMEK	13
3.5 INTERNACIONALISMY	14
3.6 ZVLÁŠTNÍ PŘÍPADY PŘEJÍMÁNÍ	14
3.6.1 Dvojí a zpětné přejetí	14
3.6.2 Kalky a polokalky	15
3.7 POSTOJE UŽIVATELŮ JAZYKA K PŘEJÍMÁNÍ Z CIZÍCH JAZYKŮ	15
3.7.1 Projevy purismu dnes a dříve	16
3.7.2 Pragmatický postoj k přejímání	16
4 PŘEJÍMÁNÍ SLOVES V ČEŠTINĚ	18
4.1 ADAPTACE PŘEJATÝCH SLOVES	18
4.2 VID PŘEJATÝCH SLOVES	18
4.3 CIZÍ PREFIXY DOKLÁDANÉ U PŘEJATÝCH SLOVES	19
5 NEJFREKVENTOVANĚJŠÍ SLOVESA V NAŠEM ŠETŘENÍ	21
6 PŘEHLED TYPŮ SLOVES UŽITÝCH V DANÉM TYPU KOMUNIKÁTU	23
6.1 PŘEJATÁ SLOVESA PODLE JAZYKA PŮVODU	23
6.1.1 Výsledky analýzy materiálu	23
6.1.2 Srovnání výsledků šetření s jinými zdroji	24
6.1.3 Srovnání výsledků šetření s počáteční hypotézou	24
6.2 PŘEJATÁ SLOVESA PODLE ZPŮSOBU VYJÁDRĚNÍ VIDU	25
6.2.1 Klasifikace sloves vyjadřujících vid podle typu domácího prefixu	26
6.2.2 Srovnání výsledků šetření s počáteční hypotézou	26
6.3 PŘEJATÁ SLOVESA PODLE CIZÍCH PREFIXŮ	27
6.3.1 Výsledky analýzy materiálu	27
6.3.2 Srovnání výsledků šetření s jinými zdroji	28
6.3.3 Srovnání výsledků šetření s počáteční hypotézou	29
6.4 SPISOVNÁ A NESPISOVNÁ PŘEJATÁ SLOVESA	31
6.4.1 Příklady užití nespisovných sloves v kontextu	32
6.4.2 Srovnání výsledků šetření s počáteční hypotézou	33
6.5 AKČNÍ A STAVOVÁ PŘEJATÁ SLOVESA	33
6.6 PŘEJATÁ SLOVESA PODLE SÉMANTICKÝCH OBLASTÍ, V NICHŽ SE VYSKYTUJÍ	33
6.6.1 Srovnání sémantických oblastí s jazykem původu daných sloves	35
6.6.2 Srovnání výsledků šetření s jinými zdroji	36

6.6.3 Srovnání výsledků šetření s počáteční hypotézou.....	36
ZÁVĚR.....	38
RESUMÉ.....	41
SEZNAM LITERATURY	42
REJSTRÍK.....	I

Úvod

Přejímání slov z cizích jazyků hraje velkou roli v obohacování slovní zásoby současné češtiny. Cizojazyčným přejímkám je v české lingvistice věnováno mnoho prostoru, až na výjimky ale chybí práce, které by se zabývaly klasifikací přejímek podle jednotlivých slovních druhů.

Cílem naší práce je proto blíže představit problematiku přejatých sloves v současné české publicistice. K volbě tohoto tématu nás vedlo především to, že se v publicistických textech nachází značné množství přejatých sloves, která už ale mluvčí jako slova cizího původu často nevnímají. Publicistiku jsme si vybrali i z toho důvodu, že se jedná o oblast, skrze níž se do češtiny dostává velké množství cizojazyčných přejímek.

Toto téma jsem si zvolila i z toho důvodu, že mým druhým studijním oborem je anglický jazyk, díky čemuž si často všímám toho, jak je čeština nejen tímto jazykem ovlivňována ve všech svých jazykových rovinách. Lákalo mě proto tuto tematiku prozkoumat do větších detailů.

1 CÍLE PRÁCE

Cílem naší práce je vypracovat přehled typů přejatých sloves excerpovaných z vybraných publicistických textů a porovnat naše zjištění s odbornou literaturou. Jako kritéria třídění jsme zvolili jazyk původu daných přejatých sloves, spisovnost a nespisovnost přejatých sloves a způsoby, kterými přejatá slovesa vyjadřují vid. Dále také jazykový materiál klasifikujeme podle sémantických oblastí jazyka, v nichž se daná přejatá slovesa vyskytují, a podle cizích prefixů, které se k přejatým slovesům často přidružují. Pro účely naší klasifikace využíváme také pohled, který uplatňuje *Akademická gramatika spisovné češtiny*, která třídí slovesa na dějová a stavová.¹ Výsledky tohoto šetření pak srovnáváme s daty nalezenými v Českém národním korpusu a s výzkumem Marie Těšitelové uveřejněným v roce 1990 v časopise *Slovo a slovesnost*,² neboť se jedná o výzkum, který jako jeden z prvních postihuje frekvenci přejatých sloves. Zároveň jsme si k našemu srovnávání vybrali právě tato data, abychom se mohli pokusit postihnout vývojové tendence současné češtiny.

Práce se skládá z části teoretické a části praktické. Teoretická část se zabývá vymezením slovesa a tvořením sloves v současné češtině, problematikou přejímání v současné češtině a přejatými slovesy v současné češtině. V praktické části prezentujeme výsledky našeho šetření založeného na excerpaci jazykového materiálu a jeho následné analýze.

Třetím cílem naší práce je srovnat zjištěné údaje s pracovními hypotézami, které jsme stanovili v následující kapitole.

1.1 STANOVENÉ PRACOVNÍ HYPOTÉZY

Na základě nahlédnutí do korpusu se domníváme, že:

- 1) Převážná většina excerpovaných sloves bude pocházet z anglického jazyka,
- 2) Převážná většina excerpovaných sloves bude spisovná,
- 3) Převážná většina excerpovaných sloves bude vyjadřovat vid za pomoci domácího prefixu -vy,
- 4) Nejvíce excerpovaných sloves bude možno zařadit do sémantické oblasti vaření a přijímání potravy,

¹ ŠTÍCHA, František. *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Praha: Academia, 2013. s. 426-428. ISBN 978-80-200-2205-9.

² TĚŠITELOVÁ, Marie. O přejatých slovech v češtině z hlediska kvantitativního. *Slovo a slovesnost*, 1990, roč. 51, č. 2. s. 111-123. ISSN 0037-7031.

5) Nejčastěji užitým cizím prefixem bude u excerpovaných sloves prefix -de.

1.2 UŽITÉ METODY A CHARAKTERISTIKA ZDROJŮ

Při tvorbě naší práce jsme nejprve užili studijní metodu, prostudovali jsme odbornou literaturu vztahující se k danému tématu. Dále jsme užili excerpce, za jejíž zdroj jsme si zvolili tři české deníky: Blesk, Lidové noviny a Právo, z nichž jsme po dobu jednoho měsíce (od 1.7. 2018 do 31.7. 2018) vypisovali veškerá tam uveřejněná přejatá slovesa.

Po dokončení excerpce jsme užili metodu srovnávací, pomocí níž jsme srovnávali výsledky našeho šetření s jinými zdroji.

Poněvadž v naší práci užíváme excerpce, tedy metodu statistickou, je velmi důležité mít k dispozici co nejvíce jednoznačně definovanou jednotku souboru a dostatečně rozsáhlý materiál, z něhož budeme čerpat.

Vzhledem k tomu, že výsledky našeho šetření srovnáváme v závěru práce s výzkumem Marie Těšitelové³, rozhodli jsme se, že si stanovíme stejnou jednotku souboru. Marie Těšitelová ve svém šetření zvolila jednotku souboru ve shodě s pojetím Slovníku spisovného jazyka českého (1960—1971; dále SSJČ). Za slovo přejaté budeme tedy stejně jako tato autorka považovat lexikální jednotku, u níž je v SSJČ uveden její původ. Pro potřeby bakalářské práce jsme se ale rozhodli, že na rozdíl od M. Těšitelové, která ve svém výzkumu nerozlišuje slova přejatá, jež se už stala součástí české slovní zásoby, od slov, která byla nově utvořena z cizích slovních základů, rozlišujeme sloveso přejaté z cizího jazyka a sloveso, jež vzniklo z cizího základu za pomoci slovotvorných procesů v češtině.

Jak již předesíláme v předchozí kapitole, materiál jsme získali excerpce tří českých deníků, z nichž jsme po dobu jednoho měsíce vypisovali veškerá tam uveřejněná přejatá slovesa. Vybrali jsme deníky Blesk, Lidové noviny a Právo. Tato periodika patří mezi nejznámější a nejprodávanější deníky na našem území.

Deník Blesk vychází na rozdíl od ostatních periodik, z nichž jsme čerpali, každý den v týdnu, včetně neděle. Toto periodikum vychází již od roku 1992 a od roku 2002 je nejprodávanějším a nejčtenějším deníkem na našem území. Blesk vychází v regionálních variantách Praha a střední Čechy, jižní Čechy, severní Čechy, západní Čechy, jižní Morava a Brno a severní Morava. Deník Blesk lze popsat jako bulvární deník, který se zaměřuje na aktuální zpravodajství i senzační zprávy z ČR i ze světa.

³ TĚŠITELOVÁ, Marie. O přejatých slovech v češtině z hlediska kvantitativního. *Slovo a slovesnost*, 1990, roč. 51, č. 2. s. 111-123. ISSN 0037-7031.

Lidové noviny vycházejí každý den v týdnu kromě neděle a byly založeny v roce 1893 v Brně. Skládají se ze tří částí. První část se zabývá politikou a zprávami ze světa. Druhá část se jmenuje Byznys, věda a kultura. Třetí část se zabývá sportem na našem území i v zahraničí. Lidové noviny jsou pravidelně doplněny o různé přílohy a magazíny.

Právo bylo založeno v roce 1991, čímž navázalo na deník KSČ vydávaný pod názvem Rudé právo. Každý den v týdnu je Právo doplněno o různé přílohy, v pondělí je to Sport extra, v úterý Styl pro ženy, ve středu Dům a bydlení, ve čtvrtek Café a v pátek příloha Víkend.⁴

⁴ Blesk (noviny) – Wikipedie. [online]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Blesk_\(noviny\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Blesk_(noviny))
Lidové noviny – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Lidov%C3%A9_noviny
Právo (deník) – Wikipedie. [online]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%A1vo_\(den%C3%ADk\)#Pr%C3%A1vo](https://cs.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%A1vo_(den%C3%ADk)#Pr%C3%A1vo)

2 SLOVESO V ČEŠTINĚ

V češtině rozlišujeme deset slovních druhů, jedním z nich je sloveso. Stejně jako všechny ostatní slovní druhy můžeme sloveso vymezit na základě několika kritérií, která se navzájem prolínají a doplňují. Marie Čechová uvádí tři taková kritéria: kritérium sémantické, kritérium morfologické a kritérium syntaktické.

Kritérium sémantické rozčleňuje slova na jednotlivé slovní druhy podle jejich *věcného významu, tzn. podle toho, co z reálného světa odrážejí*. Na základě tohoto kritéria se slovní druhy člení na základní a nadstavbové. Slovesa patří mezi základní slovní druhy, M. Čechová je definuje podle jejich věcného významu jako *příznaky (substantiv) proměnlivé, procesuální, dynamické a vázané na čas* a řadí je mezi slova plnovýznamová.⁵ Pokud tuto definici slovesa srovnáme např. s definicí *Příruční mluvnice jazyka českého*, podle které *sloveso vyjadřuje stavy, prosté a akční mutace těchto stavů a procesy a změny těchto procesů*⁶, vidíme, že se tyto dvě definice v zásadě příliš neliší.

Kritérium morfologické lze aplikovat pouze na slova, jejichž tvar lze měnit, slova ohebná. Tato slova pak členíme na slova podléhající deklinaci (skloňování) a konjugaci (časování). Slovesa patří mezi ohebné slovní druhy, podléhají konjugaci. Konjugace vyjadřuje tzv. *situačně aktuální kategorie slovesa*, jako je osoba, číslo, způsob, čas, rod a vid.⁷

Kritérium syntaktické rozděluje slova podle jejich funkce v mluvnické výstavbě věty, a to podle toho, zda mohou plnit funkci větného členu, či fungují jako tzv. slova gramatická, slova pomocná při větné i textové výstavbě. Většina sloves v češtině se řadí mezi tzv. slova autosémantická, což jsou slova, která plní funkci větného členu. Slovesa zpravidla plní funkci predikátu (přísudku).

2.1 KLASIFIKACE SLOVES V ČEŠTINĚ

Slovesa v češtině můžeme klasifikovat podle různých hledisek. Nejnovější mluvnice češtiny nabízejí různé pohledy na tuto problematiku.

František Čermák například ve své publikaci *Lexikon a sémantika* píše, že slovesa v češtině se většinou klasifikují *podle jejich syntaktických vlastností* a že *sémantické*

⁵ ČECHOVÁ, Marie a kol. *Čeština – řeč a jazyk*. 3., rozš. a upr. vyd. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, 2011. s. 89-90. ISBN 978-80-7235-413-9.

⁶ GREPL, Miroslav, KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Zdenka RUSÍNOVÁ, ed. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd 2., opr. [i.e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. s. 310. ISBN 978-80-7106-980-5.

⁷ ČERMÁK, František. *Lexikon a sémantika*. Praha: NLN, 2010. s. 169-170. ISBN 978-80-7422-020-3.

klasifikace sloves nejsou příliš běžné. Také zmiňuje, že sémanticky sloveso vyjadřuje v širokém smyslu *událost, která se dá různě členit* a že základní sémantické členění můžeme najít už v kategorii vidu.⁸

Příruční mluvnice češtiny člení slovesa ze dvou hledisek. Prvním tímto hlediskem je hledisko sémantické, druhým hlediskem je členění postavené na základě tvarů slovesa na slovesné tvary určité a neurčité. Ze sémantického hlediska dělí *Příruční mluvnice češtiny* slovesa např. na *slovesa s obecným významem blízkým zájmenům* (např. dělat, být, mít...), *slovesa plnovýznamová*, kam lze zařadit většinu sloves v češtině, a *slovesa významově pomocná, která doplňují významy plnovýznamových sloves o prvek modality nebo fázovosti* (chtít, smět, muset, umět, začít, přestat).⁹ Klasifikaci slovesných tvarů se budeme věnovat až v další kapitole.

Akademická gramatika spisovné češtiny nabízí také dva pohledy na klasifikaci sloves v češtině, na *druhy sloves z hlediska funkčně-sémantického* a *druhy sloves z hlediska morfologicko-syntaktického*. Z hlediska funkčně-sémantického rozděluje *Akademická gramatika spisovné češtiny* slovesa na dvě skupiny, přičemž první skupinou jsou slovesa vyjadřující děje (např. malovat) a druhou skupinou slovesa vyjadřující stavy-neděje (např. strádat).¹⁰ Co se týká třídění sloves z hlediska morfologicko-syntaktického, to *Akademická gramatika spisovné češtiny* nadále rozčleňuje na třídění z *hlediska přísudku věty, z hlediska úlohy slovesa při výstavbě základové větné struktury a na slovesa zvratná*. Klasifikace z hlediska přísudku věty se v zásadě shoduje s výše zmíněnou klasifikací *Příruční mluvnice češtiny*. Pohled z hlediska úlohy slovesa při výstavbě základové větné struktury je velmi podobný výše zmíněnému pohledu F. Čermáka. Slovesa zvratná vyčleňuje *Akademická gramatika spisovné češtiny* jako jediná jako zvláštní druh sloves jak z hlediska současného, tak z hlediska vývoje jazyka i z hlediska situace v různých jazycích.¹¹

2.2 DRUHY SLOVESNÝCH TVARŮ V ČEŠTINĚ

Pokud se zaměříme na morfologickou formu sloves v češtině, zjistíme, že sloveso v češtině může být buď ve tvaru jednoduchém nebo složeném a určitým nebo neurčitým.

⁸ ČERMÁK, František. *Lexikon a sémantika*. Praha: NLN, 2010. s. 169. ISBN 978-80-7422-020-3.

⁹ GREPL, Miroslav, KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Zdenka RUSÍNOVÁ, ed. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd. 2., opr. [i.e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008, s. 310-311. ISBN 978-80-7106-980-5.

¹⁰ ŠTÍCHA, František. *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Praha: Academia, 2013. s. 426-428. ISBN 978-80-200-2205-9.

¹¹ Tamtéž. s. 427-432.

Jednoduché slovesné tvary jsou tvořeny jedním slovesným tvarem a v češtině mezi ně řadíme tvary indikativa prézenta (např. maluji), tvary imperativní (např. maluj), činný přechodník (např. malovavši), přičestí minulé (např. maloval) a přičestí trpné (např. malován).

Složené slovesné tvary jsou tvořeny určitými tvary pomocného slovesa být, které v nich vyjadřují osobu, číslo, čas, a neurčitým tvarem plnovýznamového slovesa. Mezi složené slovesné tvary v češtině řadíme přičestí minulé, jež s přítomným tvarem pomocného slovesa být tvoří minulý čas (např. maloval jsem), infinitiv nedokonavých sloves, který s tvarem budoucího času slovesa být tvoří budoucí čas (např. budu malovat), přičestí minulé, které s kondicionálním tvarem pomocného slovesa být tvoří podmiňovací způsob (např. byl bych maloval), a přičestí trpné, jež s tvary pomocného slovesa být tvoří trpný rod i trpný přechodník (např. je malován).

U určitých slovesných tvarů (verba finita) v češtině lze určit jejich osobu, číslo, zpravidla i čas a způsob, zatímco u neurčitých tvarů (verb infinit) nelze určit osobu. Mezi neurčité slovesné tvary v češtině patří infinitiv (např. malovat), přičestí trpné (např. malován) a přechodník přítomný (např. malujíc) i minulý (např. malovavši).

2.3 TVOŘENÍ SLOVES V ČEŠTINĚ

V následujících podkapitolách se zaměříme na slovotvorné způsoby vzniku sloves v češtině a na problematiku onomaziologických kategorií, které hrají při tomto procesu nezanedbatelnou roli.

2.3.1 SLOVOTVORNÉ ZPŮSOBY VZNIKU SLOVES

V češtině vznikají nová slovesa především odvozováním (derivací), které patří mezi slovotvorné způsoby češtiny. Odvozování je definováno jako *vytvoření nového slova na základě jediného existujícího slova změnou jeho morfologické stavby*. K této změně dochází rozšířením kmene výchozího slova o určitý slovotvorný afix: prefix nebo sufix.¹² Podle druhu tohoto slovotvorného afixu rozlišujeme prefixaci a sufixaci.

Prefixace (neboli derivace prefixální) spočívá v rozšíření kmene výchozího slovesa o předponu (prefix). Při tomto procesu se nemění morfologické vlastnosti základového

¹² DOKULIL, Miloš. *Tvoření slov v češtině. I, Teorie odvozování slov*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1962. s. 22.

slovesa s výjimkou vidu. Zajímavé ovšem je, že vid základového slovesa mění pouze prefixy domácí, nikoli však prefixy přejatých internacionálních sloves (např. ab(s), a(d), e(x), re-).¹³

Sufixace (neboli derivace sufixální) spočívá v rozšíření kmene výchozího slovesa o určitou příponu (sufix). Funkci tohoto odvozovacího sufixu většinou plní infinitivní kmenotvorný formant, v češtině jsou to konkrétně formanty -nou-, -e/-ě, -i, -a, -ova.

2.3.2 PROBLEMATIKA ONOMAZIOLOGICKÝCH KATEGORIÍ PŘI TVOŘENÍ SLOVES V ČEŠTINĚ

Při odvozování slov rozlišujeme v češtině čtyři základní pojmenovávající struktury, tzv. onomaziologické kategorie, které jsou definovány jako *základní obsahové struktury tvořící v daném jazyce sémantickou osnovu pojmenování*. V češtině rozlišujeme onomaziologickou kategorii mutační, transpoziční, modifikační a reprodukční. Mutační onomaziologická kategorie *zařazuje jev, který má být pojmenován, do určité pojmové třídy a pak jej v jejím rámci determinuje určitým příznakem*. Transpoziční onomaziologická kategorie *transponuje obsah zařazený do určité pojmové kategorie do odlišné pojmové kategorie*. Modifikační onomaziologická kategorie *k obsahu daného pojmu přidává doplňující modifikační příznak*. Reprodukční onomaziologická kategorie se uplatňuje pouze při tvoření zvukomalebných sloves odvozených od imitativních citoslovcí (např. bečet).

Slovesa se v češtině odvozují od podstatných jmen konkrétních, adjektiv, příslovcí (to vše patří do mutační onomaziologické kategorie), od abstraktních (zvláště dějových) jmen (transpoziční onomaziologická kategorie), od jiných sloves (modifikační onomaziologická kategorie), od zájmen a od již zmíněných citoslovcí (onomaziologická kategorie reprodukční).¹⁴

¹³ GREPL, Miroslav, KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Zdenka RUSÍNOVÁ, ed. *Průruční mluvnice češtiny*. Vyd. 2., opr. [i.e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. s. 207-208. ISBN 978-80-7106-980-5.

¹⁴ *Mluvnice češtiny: Vysokošk. učebnice pro stud. filozof. a pedagog. fakult aprobace čes. jazyk*. 1. 1. vyd. Praha: Academia, 1986. s. 212-215, s. 387.

3 PŘEJÍMÁNÍ V ČEŠTINĚ

V této kapitole se podrobněji podíváme na problematiku vymezení pojmů cizí slovo a slovo přejaté, průběh procesu přejímání a na různé pohledy na klasifikaci cizojazyčných přejímek. V závěru také zjistíme, jak se k přejímání slov z cizích jazyků do češtiny staví uživatelé jazyka.

3.1 SLOVO PŘEJATÉ A SLOVO CIZÍ

Než začneme uvažovat o procesu přejímání jako takovém, je potřeba se zaměřit na terminologické vymezení slova domácího, slova přejatého a slova cizího v české lingvistice. Nad problematikou vymezení těchto pojmů uvažoval už v roce 1938 Bohuslav Havránek, který upozorňoval na to, že je nutno rozlišovat *slova cizí ve vlastním smyslu slova, totiž cizojazyčná, kterých se užívá vědomě jako slov jazyka cizího, a slova přejatá, která užíváme jako součást české slovní zásoby, ale také je nazýváme termínem cizí slova.*¹⁵ V současné době můžeme říci, že samo pojetí slova přejatého není jednotné.

Například Marie Čechová rozlišuje podobně jako Havránek slova *plně zdomácnělá*, která se přizpůsobila znění slov domácích a která jako cizí již nepocítujeme (např. škola, žák, mše...), a *slova, jejichž cizí původ si uvědomujeme*, což jsou slova nověji přejatá z jazyků západních, která si zachovávají určité rysy cizosti (např. neobvyklé seskupení hlásek a, i na začátku slov, cizí písmena x, g, w, q, f, neobvyklé zakončení a z něho plynoucí nesklonnost...)¹⁶ O podobných rysech cizosti, které lze analyzovat, uvažuje i František Čermák, který také definuje pojem domácí lexém: „*Domácím se míní takový lexém, který existoval v jazyce od samého začátku (čeština 13. století), jako pokračování svého předchůdce (praslovanštiny) nebo v jazyce vznikl později.*“ Čermák dokonce uvádí i relativně úplný seznam domácích lexémů.¹⁷

Podobné pojetí jako Marie Čechová představuje i *Příruční mluvnice češtiny*, která však navíc rozlišuje tzv. *lexikální jednotky citátové*, jež ale M. Čechová nepovažuje za součást české slovní zásoby. Jedná se o *slova a slovní spojení zachovávající si původní pravopis a*

¹⁵ HAVRÁNEK, Bohuslav. Cizí jazyk a "cizí" slova. *Slovo a slovesnost*, 1938, roč. 4, č. 4. s. 255. ISSN 0037-7031.

¹⁶ ČECHOVÁ, Marie a kol. *Čeština – řeč a jazyk*. 3., rozš. a upr. vyd. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, 2011. s. 83-85. ISBN 978-80-7235-413-9.

¹⁷ ČERMÁK, František. *Lexikon a sémantika*. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010. s. 203. ISBN 978-80-7422-020-3.

většinou i výslovnost (např. science fiction, fair play), patří sem i citáty různých rčení a výroků.¹⁸

Nejnovější pohled na problematiku pojmenování slova cizího a slova přejatého přináší Diana Svobodová, která rozděluje slova na základě stupně jejich počestění na slova cizí a slova přejatá. Slova cizí popisuje jako slova *užívaná s plným vědomím a všemi důsledky jejich cizosti* a slova přejatá jako slova, která *chápeme jako integrovaná*. Sama D. Svobodová nicméně upozorňuje na to, že toto rozlišení má spíše klasifikační charakter, a za neutrální termín, který sama ve své práci užívá, považuje termín cizojazyčná přejímka, jež chápe jako synonymum pro slovo přejaté. Termín výpůjčka, který mnozí autoři také používají, považuje D. Svobodová za méně exaktní.¹⁹

3.2 PŘEJÍMÁNÍ JAKO JEDNA Z VÝVOJOVÝCH TENDENCÍ V SOUČASNÉ ČEŠTINĚ

Přejímání slov z cizích jazyků chápeme jako jeden z nejnápadnějších a nejdynamičtějších fenoménů současné češtiny, která podléhá různým vývojovým tendencím. Ladislav Janovec zmiňuje tři takové tendence, tendenci k intelektualizaci, demokratizaci a internacionalizaci jazyka. Demokratizační tendence se projevuje hlavně na fonetické, fonologické či morfologické rovině jazyka, zatímco tendence intelektualizační se projevuje především na lexikální a syntaktické rovině jazyka.²⁰

Tendence k intelektualizaci jazyka, jejímž podstatným znakem je nárůst množství přejatých slov, je často chápána jako jev protikladný k tendenci demokratizační. Demokratizace (čili „zhovornění“) jazyka se projevuje jako *snaha přizpůsobit jazyk a jeho funkce aktuálním a stále se zvyšujícím potřebám diferenciaci různých typů jazykové komunikace, a to převážně v mluvené komunikaci*. Nárůstem množství přejatých slov se projevuje i tendence po internacionalizaci jazyka, která je považována za velmi významnou vývojovou tendenci současné češtiny, což dokazuje i fakt, že většina zaznamenávaných nových jazykových prostředků je cizího původu.²¹

¹⁸ GREPL, Miroslav, KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Zdenka RUSÍNOVÁ, ed. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd. 2., opr. [i. e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. s. 100-101. ISBN 978-80-7106-980-5.

¹⁹ SVOBODOVÁ, Diana. Současný stav internacionalizace lexika. In: ADÁMKOVÁ, Petra et al. *Dynamika českého jazyka a lexikologie / Monografie*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. s. 133-134. Studie k moderní mluvnici češtiny; 4. ISBN 978-80-244-3626-7.

²⁰ JANOVEC, Ladislav. K projevům jazykových vývojových tendencí v současné češtině. *Naše řeč*, 2007, roč. 90, č. 2. s. 58. ISSN 0027-8203.

²¹ SVOBODOVÁ, Diana. *Aspekty hodnocení cizojazyčných přejímek: mezi módností a standardem*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2009. s. 7-8. ISBN 978-80-7368-732-8.

3.3 PROCES PŘEJÍMÁNÍ

Přejímání se řadí mezi nejproduktivnější způsoby obohacování české slovní zásoby. Pod pojmem přejímání zpravidla chápeme přejetí slov z jednoho jazyka do jazyka druhého, nicméně někteří autoři zmiňují také přejímání, které probíhá mezi jednotlivými vrstvami národního jazyka (např. V. Šmilauer, *Nauka o českém jazyku*, s. 119).

Proces přejímání se vždy realizuje na základě přímého kontaktu dvou jazyků, jazyka výchozího a jazyka cílového, který přejímá aktivní roli. Juraj Furdík uvádí tři fáze realizace kontaktového vztahu, jimiž je interference, adaptace a integrace.²²

K interferenci mezi dvěma jazyky dochází v momentě, kdy dojde k *prvotnímu převzetí jazykového prostředku*, který je v jazyce cílovém poprvé použit v určité své formě a významu. To pochopitelně ještě nemusí znamenat adaptaci nebo integraci prvku, může se jednat o pouhý pokus o ozvláštnění textu, prvek se nemusí ujmout nebo také může v jazyce zůstat jako prostředek citátový.

Další fází realizace jazykového kontaktu je adaptace, která je *nutným předpokladem pronikání cizího prvku do cílového jazyka*, jedná se totiž o přizpůsobení daného prvku systému cílového jazyka. Jednotlivé jazykové roviny disponují různými adaptačními mechanismy.

Poslední fází kontaktového vztahu je integrace, která se projevuje tak, že z periferie jazykového systému mohou přejaté prvky v závislosti na své užitečnosti přecházet do centra jazykového systému. Integraci ovlivňuje celá řada faktorů, např. stáří přejímky, její funkce či zdroj přejetí. Mnohem snáze se integrují prostředky přejaté z jazyků typologicky příbuzných. Integraci nově přejatých jazykových prostředků také často napomáhají masmédiá.²³

3.4 KLASIFIKACE CIZOJAZYČNÝCH PŘEJÍMEK

Obecně můžeme cizojazyčné přejímky objevující se v češtině klasifikovat z hlediska různých úhlů pohledů. V odborné literatuře se nejčastěji objevuje dělení přejatých slov z hlediska jejich způsobu a míry přizpůsobení (to jsme již částečně nastínili v kapitole Slova přejatá a slova cizí), původu a rozšíření v češtině.

Co se týká třídění cizojazyčných přejímek podle jejich původu, mnoho do češtiny přejatých slov pochází z latiny (např. doktor, kříž) a řečtiny (např. demokracie, typ), územně

²² FURDÍK, J. Integračné procesy pri lexikálnich prevzatiach. *Jazykovedný časopis*. 1994, roč. 45. s. 95-101.

²³ SVOBODOVÁ, Diana. *Aspekty hodnocení cizojazyčných přejímek: mezi módností a standardem*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2009. s. 23-24. ISBN 978-80-7368-732-8.

blízkých jazyků jako je němčina (např. brýle, knedlík), polština (např. báje), ruština (např. vzduch) či slovenština (např. zbojník). Další přejatá slova pocházejí z evropských i neevropských jazyků, ať už se jedná o italštinu, francouzštinu, arabštinu či čínštinu.²⁴ V jazyce současné češtiny dominují anglicismy, slova anglického původu, což souvisí s převládajícím angloamerickým vlivem.²⁵

Dle rozšířenosti v slovní zásobě českého jazyka můžeme cizí slova rozdělit také na taková, která řadíme do základní slovní zásoby češtiny (např. škola, republika, motor), a slova, která se užívají pouze ve specifických vrstvách jazyka, kam patří např. jazyk odborný, slang mládeže, profesní slang či slang zájmový.

3.5 INTERNACIONALISMY

V souvislosti s klasifikací cizojazyčných přejímek se často hovoří o tzv. internacionalismech, výrazech mezinárodních, které jsou rozšířeny a využívány po celém světě. Zprostředkujícími jazyky takovéhoto slov jsou často jazyky prestižní, je to především latina a řečtina, v současnosti je velkým zdrojem internacionalismů také angličtina. Svou roli hrají tato slova především v oblasti vědy, kde mají funkci identifikační a jednotící.²⁶

3.6 ZVLÁŠTNÍ PŘÍPADY PŘEJÍMÁNÍ

V následující podkapitole se budeme zabývat zvláštními případy přejímání, konkrétně dvojím a zpětným přejetím. Vysvětlíme si také pojmy kalky a polokalky.

3.6.1 DVOJÍ A ZPĚTNÉ PŘEJETÍ

Mimo zde již zmíněné druhy cizojazyčných přejímek stojí za zmínku dva zvláštní případy přejímání, o nichž se zmiňuje Vladimír Šmilauer. Jedná se o tzv. dvojí a zpětné přejetí.

Dvojí přejetí znamená, že dvě (nebo více slov) pochází ze stejného jazyka, do cílového jazyka se však dostala v různých dobách, a proto mají následně odlišné významy. Jako příklad uvádí Vladimír Šmilauer řecké slovo berrylos, z něhož vzniklo české slovo

²⁴ GREPL, Miroslav, KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Zdenka RUSÍNOVÁ, ed. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd. 2., opr. [i.e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. s. 100-102. ISBN 978-80-7106-980-5.

²⁵ *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. 1. vyd. Praha: Academia, 1997. s. 271. ISBN 80-200-0617-6.

²⁶ ČECHOVÁ, Marie et al. *Čeština – řeč a jazyk*. 3., rozš. a upr. vyd. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, 2011. s. 84. ISBN 978-80-7235-413-9.

beryl. Později se toto slovo dostalo do češtiny znovu skrze německé Brille, z něhož vznikl výraz brýle, které se kdysi z berylů brousily.

Zpětné přejetí znamená, že dané slovo je přejato do určitého jazyka a po čase se do jazyka původního vrátí s jiným významem.²⁷

3.6.2 KALKY A POLOKALKY

Dalším zvláštním případem přejímání, který zmiňuje mnoho autorů, je kalkování, jež např. *Příruční mluvnice češtiny* definuje jako *přesné napodobení cizího vzoru s využitím domácích jazykových prostředků*.

Příruční mluvnice češtiny rozlišuje tři druhy kalků: kalky slovotvorné, frazeologické a sémantické. Kalky slovotvorné vznikají překladem slovotvorných částí slova. Kalky frazeologické vznikají překladem struktury frazému (např. im Bilde sein – být v obraze) a kalky sémantické vznikají připojením dalšího významu podle cizího vzoru (např. zámek – zařízení na zamykání získalo druhý význam dle německého Schloss, které znamená obojí).²⁸

Kalkování souvisí s tzv. nacionalizační tendencí, která se projevuje *snahou o zachování čistoty a intenzity jazyka, která se realizuje záměrným nahrazováním cizojazyčných prostředků prostředky domácími*. Kalky se tvoří translačním postupem, při němž se překládá význam do domácí formy, jedná se o kompromis mezi využitím domácích možností jazyka a přjetím prvku z jiného jazyka.²⁹

3.7 POSTOJE UŽIVATELŮ JAZYKA K PŘEJÍMÁNÍ Z CIZÍCH JAZYKŮ

Než se podíváme na postoje uživatelů českého jazyka k přejímání cizích slov do češtiny, a zamyslíme se nad tím, jaký postoj bychom měli vůči přejímkám zaujmout, je dobré si uvědomit, proč konkrétně k přejímání slov dochází. Vladimír Šmilauer uvádí celou řadu takových důvodů.

Prvním důvodem je potřeba označení něčeho nového, co se právě teď objevilo v mimojazykové realitě. Dalšími důvody podle něj mohou být psychologické a společenské podmínky a jazykové výhody, tedy lehké tvoření odvozenin od dané přejímky či krátkost slova. Dále také uvádí mezinárodní srozumitelnost, která se týká zejména termínů, jejichž

²⁷ ŠMILAUER, Vladimír. *Nauka o českém jazyku*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979. s. 129-130.

²⁸ GREPL, Miroslav, KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Zdenka RUSÍNOVÁ, ed. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd. 2., opr. [i.e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. s. 100-102. ISBN 978-80-7106-980-5.

²⁹ SVOBODOVÁ, Diana. *Aspekty hodnocení cizojazyčných přejímek: mezi módností a standardem*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2009. s. 39. ISBN 978-80-7368-732-8.

použití může podstatně ulehčit mezinárodní spolupráci. Nejzajímavějšími důvody, které mohou být zároveň příčinou toho, proč mnozí uživatelé jazyka zaujímají k přejímkám negativní postoj, je *nesrozumitelnost přejatého lexému jiným, která může sloužit k zdůrazňování určité společenské nadřazenosti, či pohodlnost autora komunikátu hledat pro cizí slovo český ekvivalent*.³⁰

3.7.1 PROJEVY PURISMU DNES A DŘÍVE

Současní lingvisté obecně považují přejímání za velmi potřebný a důležitý zdroj pojmenování v jazyce. Takový postoj vůči přejímkám ale nebyl vždy samozřejmostí, například v poslední třetině devatenáctého století jazyku dominovaly puristické tendence, jež se projevovaly tak, že puristé tehdejší doby velmi usilovali o odstraňování jakýchkoli cizích přejímek, tedy i těch, které již byly součástí úzu českého jazyka.³¹ Na přelomu devatenáctého a dvacátého století se však tyto tendence značně zmírnily.

Počínání, v němž můžeme opět vidět stopy jazykového purismu, se však znovu objevilo, a to v období totality na našem území. Z ideologických důvodů se již zavedená pojmenování cizího původu měnila na pojmenování domácího původu (např. místo řeznictví masna). V současné době se však projevuje opačná tendence, která spočívá v nahrazení pojmenování domácího původu pojmenováním cizího původu, a to především z módních důvodů (např. místo lexému prodavačka se užívá lexém asistentka prodeje).³²

Další prvky purismu se mezi uživateli českého jazyka projeví po roce 1989, kdy byla čeština doslova zaplavena obrovským množstvím cizojazyčných přejímek, což u mnoha uživatelů jazyka vzbudilo velké obavy o budoucnost češtiny.

3.7.2 PRAGMATICKÝ POSTOJ K PŘEJÍMÁNÍ

V současné době, kdy se příliv cizojazyčných přejímek do češtiny značně zpomalil, již chápeme přejímání slov z jiných jazyků jako podstatný zdroj obohacování češtiny. Otázkou tedy již není, *zda cizí slova ano, či ne, ale která cizí slova, v jaké podobě, s jakými významy, v jakých textech a komunikačních situacích*. Nejdůležitějším kritériem by tedy měla být funkčnost přejatých slov.³³ Určité řešení tohoto problému nabízí Diana Svobodová,

³⁰ ŠMILAUER, Vladimír. *Nauka o českém jazyku*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979. s. 125-126.

³¹ CHÝLOVÁ, Helena. *Purismus v jazykové výchově 20. století*. Vyd. 1. Západočeská univerzita v Plzni, 2013. s. 13-14. ISBN 978-80-261-0306-6.

³² ČERMÁK, František. *Lexikon a sémantika*. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010. s. 216. ISBN 978-80-7422-020-3.

³³ *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. 1. vyd. Praha: Academia, 1997. s. 272. ISBN 80-200-0617-6.

kteřá za funkční považuje všechny přejaté prostředky a formy, které mají schopnost uspokojovat komunikační potřeby uživatelů jazyka.³⁴

Nad některými argumenty proti bezbřehému přejímání slov z cizích jazyků je ale vhodné se zamyslet, Diana Svobodová uvádí např. nesrozumitelnost cizího prvku, snahu vzbudit dojem „světovosti“ a užití přejímky jen proto, že je momentálně „v módě“.³⁵

³⁴ SVOBODOVÁ, Diana. Aspekty hodnocení cizojazyčných přejímek: mezi módností a standardem. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2009. s. 146. ISBN 978-80-7368-732-8.

³⁵ SVOBODOVÁ, Diana. Anglické výrazy v českém publicistickém stylu. *Naše řeč*. 1996, roč. 79, č. 2. s. 102. ISSN 0027-8203.

4 PŘEJÍMÁNÍ SLOVES V ČEŠTINĚ

Tato závěrečná kapitola teoretické části naší práce pojednává o adaptaci přejatých sloves, dopodrobna zkoumá také jejich vid a případnou přítomnost cizích prefixů.

4.1 ADAPTACE PŘEJATÝCH SLOVES

Problematika tvoření nových sloves v češtině velmi úzce souvisí s problematikou adaptace přejatých sloves.

Obecně můžeme říci, že u většiny sloves přejatých do češtiny dochází k morfologicko-slovotvorné adaptaci, která je v případě sloves (na rozdíl od např. substantiv či adjektiv) nutná, neboť ji vyžaduje systém české konjugace.

Při morfologicko-slovotvorné adaptaci přejatých sloves se uplatňují příslušné české formanty, které umožňují včlenění těchto sloves do české tvaroslovné soustavy v rámci jednotlivých konjugačních paradigmat. Nejčastěji jsou tato slovesa odvozována od základů substantivních, méně často adjektivních či verbálních.

Při přejímání sloves do češtiny se nejvíce uplatňuje infinitivní kmenotvorný formant -ova, zřídka formanty -í, -á.

Infinitivní kmenotvorný formant -ova zařazuje slovesa do třetí slovesné třídy v rámci mutační onomaziologické kategorie, je to jeden z nejproduktivnějších formantů a slouží mj. k adaptaci všech cizích základů, tzn., že buď odvozuje slovesa od přejatých základů (např. dabovat, tolerovat), nebo slouží k adaptaci cizích sloves (např. asociovat, specifikovat), mezi těmito skupinami však není zcela ostrá hranice.³⁶ Ve srovnání s ostatními kmenotvornými formanty je tento formant neutrální, nenese žádný příznak.

4.2 VID PŘEJATÝCH SLOVES

Příruční mluvnice češtiny popisuje kategorii slovesného vidu tak, že české sloveso existuje ve dvou podobách, které mají stejný lexikální význam, ale odlišují se od sebe vztahem k završenosti (ukončenosti) děje. Slovesa dokonavá (perfektivní) vyjadřují, že děj buď byl ukončen, nebo teprve bude ukončen (např. namalovat), zatímco slovesa nedokonavá (imperfektivní) se k dokončenosti děje vůbec nevyjadřují (např. malovat).³⁷

³⁶ SVOBODOVÁ, Diana. *Aspekty hodnocení cizojazyčných přejímek: mezi módností a standardem*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2009, s. 84-85. ISBN 978-80-7368-732-8.

³⁷ GREPL, Miroslav, KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Zdenka RUSÍNOVÁ, ed. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd. 2., opr. [i.e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. s. 318. ISBN 978-80-7106-980-5.

V souvislosti s kategorií vidu se také často vymezuje pojem vidové dvojice: slovesa lišící se pouze videm (např. malovat a namalovat). V češtině ale také existují tzv. slovesa obojvidová: slovesa vyjadřující svým tvarem oba vidy současně. Tato vlastnost se velmi často objevuje u sloves přejímaných z jiných jazyků tvořených příponou -ova (např. absolvovat, argumentovat), *avšak s jejich postupným zdomácněním se uplatňuje tendence dotvářet vidové dvojice předponovým odvozováním (např. zautomatizovat)*.³⁸ Kromě prefixace mohou uživatelé jazyka dotvářet vidové dvojice i sufixací pomocí infinitivního formantu -nou/-nu (např. kliknout, mailnout).

Diana Svobodová uvádí výčet prefixů užívaných k zdokonávání a zmiňuje také sémantickou motivaci pro tuto prefixaci. Podle ní převažují deriváty utvořené pomocí prefixů z- a za-. Jako další příklad můžeme uvést prefixy do-, na-, o-, pro-, pře-, od-, vy-, a u-. Prefix do- má vyjadřovat „*dodatečnou aktivitu a její dokončení*“, „*směrové ukončení*“ (např. dotrénovat). Prefix na- naznačuje „*naplnění dané aktivity*“, „*zasazení dějem*“ (např. nainstalovat). Prefix o- vyjadřuje sémantický rys „*opatření něčeho něčím*“ (např. očipovat). Prefix pro- dodává slovesu význam „*úplného provedení dané aktivity*“ (např. protancovat). Prefix pře- naznačuje význam „*zopakování dané aktivity pro dosažení lepších výsledků*“ (např. přeformátovat). Prefix od- nese význam „*negace vlastního děje*“ (např. odinstalovat). Prefix u- naznačuje „*únavu činitele děje danou činností*“, zatímco prefix vy- má význam „*získání nebo vytvoření něčeho pomocí děje*“ (např. vyresetovat).³⁹

4.3 CIZÍ PREFIXY DOKLÁDANÉ U PŘEJATÝCH SLOVES

Zatímco domácí prefixy připojené k cizímu slovesu ovlivňují jeho vid, prefixy cizího původu na perfektivizaci cizích sloves žádný vliv nemají, zároveň také nejsou spojitelné s domácími slovesnými základy. Jejich významy jsou podobné významům domácích prefixů. *Příruční mluvnice češtiny* uvádí hned několik těchto prefixů: ab(s)-, a(d), de(z)-, di(s)-, e(x)-, i(n)/i(m), ko(n)/kom-, pre-, re-, su(b)/sus- a tran(s)-.

Prefix ab(s)- má obdobný význam jako domácí prefix od-, má tedy význam *separativní* (např. absorbovat, abstrahovat). Prefix a(d)- má význam *kontaktu*, stejně jako domácí prefix při- (např. adaptovat, asimilovat), zatímco prefix de(z)- má význam *odluky či inverze* (jako domácí od-) (např. deformovat, demilitarizovat). Prefix di(s)- má význam domácího prefixu roz- či od- (např. disimilovat, diskreditovat). Prefix e(x)- má význam

³⁸ ČECHOVÁ, Marie et al. *Čeština – řeč a jazyk*. 3., rozš. a upr. vyd. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, 2011. s. 21. ISBN 978-80-7235-413-9.

³⁹ SVOBODOVÁ, Diana. *Aspekty hodnocení cizojazyčných přejímek: mezi módností a standardem*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2009. s. 86-87. ISBN 978-80-7368-732-8.

směřování mimo (jako domácí vy-) (např. emigrovat, exportovat). Prefix re- má význam „znovu“ (např. reformovat, reorganizovat). Prefix trans- má význam *domácího prefixu pře-* (např. transformovat, transportovat).⁴⁰

Cizí prefix i(n)/im- má význam domácích prefixů v- a do- (např. informovat), zatímco prefixy ko(n)/kom- mají význam „dohromady“ či „spolu“ (např. komponovat, konstituovat). Prefix pre- má význam časově před (např. predisponovat). Prefix sub- má význam pod- (např. sugerovat, suspendovat).⁴¹

⁴⁰ GREPL, Miroslav, KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Zdenka RUSÍNOVÁ, ed. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd. 2., opr. [i.e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. s. 207-208. ISBN 978-80-7106-980-5.

⁴¹ REJZEK, Jiří. *Český etymologický slovník*. 2., nezměn. vyd. Voznice: Leda, 2012. ISBN 978-80-7335-296-7.

5 NEJFREKVENTOVANĚJŠÍ SLOVESA V NAŠEM ŠETŘENÍ

Během excerpce jsme nejprve zaznamenali veškerá slovesa, u nichž jsme byli schopni identifikovat rys cizosti. Poté jsme roztřídili excerpovaný materiál na slovesa, která byla přejata do češtiny z cizího jazyka (přejatá slovesa), a slovesa, která byla vytvořena až v češtině odvozením od cizího (přejatého) základu. Abychom od sebe tyto dva druhy sloves rozeznali, používali jsme *Slovník spisovného jazyka českého*⁴².

V průběhu excerpce jsme zjistili, že některá přejatá slovesa se v našem materiálu objevují jen zřídka (příkladem může být sloveso *tetovat*, které se objevuje jen jednou), zatímco některá přejatá slovesa se objevují velmi často. Vypracovali jsme proto přehled padesáti nejfrekventovanějších sloves v naší excerpci a výsledky jsme srovnali s výskytem stejných sloves v publicistických textech Českého národního korpusu (dále ČNK).⁴³

Pokud chceme srovnávat námi zjištěná data s daty uveřejněnými v Českém národním korpusu, musíme pochopitelně brát v potaz nejen velikost, ale i složení srovnávaných zdrojů. Zatímco my jsme během excerpce zkoumali pouze přejatá slovesa a dohromady excerpovali 4 127 takovýchto sloves, publicistická část ČNK sestává ze všech slovních druhů a čítá celkem 39 744 419 hesel. V této části bakalářské práce srovnáváme pouze frekvenci sloves v rámci daného materiálu, neboť si uvědomujeme určitou relativitu našich závěrů ve srovnání s ČNK.

Podíváme-li se tedy na padesát nejčastěji zastoupených sloves v našem materiálu (viz tabulka č. 1), zjistíme, že nejfrekventovanějším slovesem je sloveso *existovat* (269 výskytů). Podobně často jako sloveso *existovat*, se objevují slovesa *fungovat* (263 výskytů) a *informovat* (232 výskytů). Dále následují slovesa *reagovat* (226 výskytů), *konstatovat* (126 výskytů), *kritizovat* (124 výskytů), *komentovat* (116 výskytů), *varovat* (98 výskytů), *investovat* (83 výskytů) atd.

Srovnáme-li výskyt těchto sloves s daty uveřejněnými v publicistické části ČNK, vidíme (viz tabulka č. 2), že se naše výsledky značně liší. V ČNK se např. vyskytuje sloveso *fungovat* častěji než sloveso *existovat*, které se vyskytovalo častěji v námi zvoleném materiálu. Stejně tak se např. sloveso *reagovat* v ČNK vyskytuje častěji než sloveso *informovat*, zatímco v našem materiálu je sloveso *informovat* frekventovanější.

⁴² HAVRÁNEK, Bohuslav. *Slovník spisovného jazyka českého*. 2., nezm. vyd. Praha: Academia, 1989.

⁴³ KŘEN, M. – CVRČEK, V. – ČAPKA, T. – ČERMÁKOVÁ, A. – HNÁTKOVÁ, M. – CHLUMSKÁ, L. – JELÍNEK, T. – KOVÁŘÍKOVÁ, D. – PETKEVIČ, V. – PROCHÁZKA, P. – SKOUMALOVÁ, H. – ŠKRABAL, M. – TRUNEČEK, P. – VONDŘIČKA, P. – ZASINA, A.: *SYN2015: reprezentativní korpus psané češtiny*. Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha 2015. Dostupný z WWW: <http://www.korpus.cz>

Tyto rozdíly ve frekvenci sloves v ČNK a našem materiálu si vysvětlujeme velikostí námi zvoleného materiálu. Jak jsme již zmiňovali, náš materiál čítá 4 127 hesel, což činí oproti 39 744 419 heslům publicistické části ČNK markantní rozdíl.

Tabulka č. 1

Sloveso	Počet výskytů	Procentuální zastoupení v materiálu	Jazyk původu
existovat	269	6,52	lat.
fungovat	263	6,37	lat.
informovat	232	5,62	lat.
reagovat	226	5,48	lat.
konstatovat	126	3,05	fr.
kritizovat	124	3	řec.
komentovat	116	2,81	lat.
varovat	98	2,37	něm.
investovat	83	2,01	lat.
absolvovat	76	1,84	lat.
studovat	74	1,79	lat.
kontrolovat	69	1,67	fr.
citovat	51	1,24	lat.
kandidovat	51	1,24	lat.
spekulovat	46	1,11	lat.
komunikovat	42	1,02	lat.
figurovat	40	0,97	lat.
prezentovat	39	0,94	lat.
disponovat	38	0,92	lat.
akceptovat	37	0,89	lat.
riskovat	34	0,82	fr.
zablokovat	33	0,79	fr.
inkasovat	30	0,73	it.
komplikovat	30	0,73	lat.
angažovat	29	0,7	fr.
dominovat	29	0,7	lat.
kompenzovat	29	0,7	lat.
realizovat	29	0,7	lat.
tolerovat	29	0,7	lat.
vystudovat	28	0,68	lat.
zkomplikovat	27	0,65	lat.
zkontrolovat	27	0,65	fr.
demonstrovat	26	0,63	lat.
zareagovat	26	0,63	lat.
evakuovat	25	0,6	lat.
organizovat	25	0,6	řec.
financovat	24	0,58	fr.
instalovat	24	0,58	lat.
motivovat	24	0,58	fr.
nominovat	24	0,58	lat.
gratulovat	23	0,56	lat.
kombinovat	23	0,55	lat.
preferovat	22	0,53	fr.
blokovat	20	0,48	fr.
fascinovat	20	0,48	lat.
operovat	20	0,48	lat.
registrovat	20	0,48	lat.

Tabulka č. 2

Sloveso	Počet výskytů
fungovat	8 510
existovat	7 785
reagovat	3 978
informovat	3 791
investovat	2 855
studovat	2 559
konstatovat	2 483
komentovat	2 336
absolvovat	2 260
varovat	2 012
kontrolovat	1 874
kritizovat	1 730
realizovat	1 622
vystudovat	1 390
kandidovat	1 276
komunikovat	1 150
financovat	1 139
prezentovat	1 124
kombinovat	1 086
inkasovat	994
spekulovat	993
organizovat	968
dominovat	931
disponovat	900
citovat	874
riskovat	855
zkontrolovat	793
instalovat	710
komplikovat	678
motivovat	674
nominovat	665
figurovat	660
angažovat	647
argumentovat	629
preferovat	629
zareagovat	583
specializovat	534
zkomplikovat	521
fascinovat	512
zablokovat	496
operovat	496
akceptovat	470
registrovat	451
demonstrovat	429
blokovat	427
tolerovat	377
gratulovat	292
kompenzovat	287
apelovat	284
evakuovat	195

6 PŘEHLED TYPŮ SLOVES UŽITÝCH V DANÉM TYPU KOMUNIKÁTU

V následujících kapitolách popisujeme naše třídění excerpovaných přejatých sloves podle stanovených kritérií: jazyka původu, způsobu vyjádření vidu, cizích prefixů, spisovnosti a nespisovnosti a sémantických oblastí, v nichž se daná slovesa nacházejí.

6.1 PŘEJATÁ SLOVESA PODLE JAZYKA PŮVODU

Jedním z nejčastějších hledisek, které se při klasifikaci cizojazyčných přejímek uplatňuje, je třídění přejatých slov podle jazyka jejich původu. V následující kapitole se proto zaměříme na jazyk původu excerpovaných přejatých sloves a srovnáme výsledky našeho šetření s jinými zdroji.

6.1.1 VÝSLEDKY ANALÝZY MATERIÁLU

Kvantitativní analýza našeho materiálu ukázala, že jsou v něm slovesa podle svého původu rozložena takto:

Tabulka č. 3

Jazyk původu	Počet výskytů	Procentuální zastoupení v materiálu (v %)
latina	3016	73,08
francouzština	616	14,92
řečtina	199	4,82
němčina	170	4,12
angličtina	64	1,55
italština	60	1,45
polynéština	2	0,05

Z tabulky (č. 3) tedy vyplývá, že excerpovaná přejatá slovesa užívaná v publicistickém funkčním stylu se nejčastěji přejímají z latiny, dále pak francouzštiny, řečtiny, němčiny, angličtiny, italštiny, objevila se dokonce slovesa přejatá z polynéštiny. Mezi nejfrekventovanější slovesa v excerpce pocházející z latiny patří slovesa *existovat* (269 výskytů), *fungovat* (263 výskytů), *informovat* (232 výskytů), *reagovat* (226 výskytů) a *komentovat* (116 výskytů). Mezi nejčastěji přejatými slovesy z francouzštiny se objevuje *adresovat* (126 výskytů), *kontrolovat* (69 výskytů), *riskovat* (34 výskytů), *zablokovat* (33 výskytů) a *angažovat* (29 výskytů). Z řečtiny se nejčastěji objevují slovesa *kritizovat* (124 výskytů), *organizovat* (25 výskytů), *zkritizovat* (14 výskytů), *charakterizovat* (13 výskytů) a *zorganizovat* (11 výskytů). Původem z němčiny se nejčastěji vyskytují slovesa *varovat* (98

výskytů), *vyfasovat* (14 výskytů), *pasovat* (9 výskytů), *vyvarovat se* (8 výskytů) a *rekrutovat* (5 výskytů). Z angličtiny pocházejí slovesa *šokovat* (13 výskytů), *lobbovat* (12 výskytů), *tipovat* (8 výskytů), *rozmixovat* (5 výskytů) a *tankovat* (4 výskytů). Z italštiny se nejčastěji objevují slovesa *inkasovat* (30 výskytů), *avizovat* (17 výskytů), *zalarmovat* (5 výskytů), *bagatelizovat*, *kontrastovat* a *vyinkasovat* (2 výskytů).

Zaměříme-li se na jazyk původu padesáti nejfrekventovanějších sloves v naší excerpce, zjistíme, že jeho rozložení koresponduje s předchozími výsledky (viz tabulka č. 1). Nejčastěji se v seznamu původu nejfrekventovanějších sloves objevuje latina, dále pak francouzština, řečtina a němčina.

6.1.2 SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ S JINÝMI ZDROJI

Srovnáme-li výsledky našeho šetření s výzkumem Marie Těšitelové,⁴⁴ zjistíme, že se s ní v mnoha zjištěních shodujeme. Je ale důležité brát v potaz jak materiál, který Marie Těšitelová použila, tak i cíle, které si stanovila, ty se totiž od těch našich značně liší. Zatímco my analyzujeme pouze publicistické texty a zaměřujeme se výhradně na přejatá slovesa, M. Těšitelová analyzuje data uvedená ve frekvenčních slovnících a zabývá se všemi slovními druhy.

Marie Těšitelová ve svém výzkumu píše, že v češtině (podle FSČ) se nejčastěji přejímají slova z těchto jazyků: *latina, řečtina, němčina, francouzština, italština, angličtina, ruština a celkem 12 dalších jazyků*. Námi zkoumaná přejatá slovesa excerpovaná z publicistických textů pocházejí nejčastěji z latiny, francouzštiny, řečtiny, němčiny, angličtiny a italštiny. Ve zjištění ohledně latiny se tedy s Marií Těšitelovou shodujeme, ale rozdíly ve zkoumaném materiálu a cílech výzkumu pravděpodobně způsobily rozdíly v dalších výsledcích (viz tabulka č. 3). Marie Těšitelová se totiž zaměřuje na všechny přejaté lexémy a jako materiál používá frekvenční slovníky, zatímco my jsme využili pouze vybrané publicistické texty.

6.1.3 SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ S POČÁTEČNÍ HYPOTÉZOU

Na začátku práce jsme si stanovili hypotézu, že převážná většina excerpovaných sloves pochází z anglického jazyka. Tato hypotéza se nám ale nepotvrdila, nyní můžeme naopak říci, že většina excerpovaných sloves pochází z latiny. Z anglického jazyka dokonce pochází jen zlomek excerpovaných sloves (přibližně 1,55 % zkoumaného materiálu).

⁴⁴ TĚŠITELOVÁ, Marie. O přejatých slovech v češtině z hlediska kvantitativního. *Slovo a slovesnost*, 1990, roč. 51, č. 2. s. 111-123. ISSN 0037-7031.

Otázkou samozřejmě zůstává, proč se naše hypotéza nepotvrdila i přesto, že ve většině dostupných zdrojů (např. Čermák, 2010, s. 221 / Čechová, 2011, s. 84) můžeme najít informace o tom, že v současné době je anglický jazyk jazykem, z něhož se do češtiny nové lexémy přejímají nejčastěji.

Důvodem může pochopitelně být zaměření naší analýzy orientované výhradně na přejatá slovesa.

Dalším důvodem může být fakt, že některá přejatá slovesa pocházející z latiny se vyskytují i v anglickém jazyce, což může být pro uživatele jazyka matoucí, a mohou je následkem toho přičítat angličtině, kterou v současnosti zná většina lidí podstatně lépe než latinu.

Na základě zjištění, že většina excerpovaných přejatých sloves pochází z latiny, můžeme říci, že se u sloves užívaných v publicistice projevuje tendence k intelektualizaci a internacionalizaci jazyka. Slovesa přejatá z latiny jsou uživatelům jazyka zpravidla srozumitelná, jedná se o slovesa, která jsou v češtině již stabilizovaná a fungují v ní už po delší časový úsek, což může opět vysvětlovat velký podíl přejímání těchto sloves z tohoto jazyka.

6.2 PŘEJATÁ SLOVESA PODLE ZPŮSOBU VYJÁDŘENÍ VIDU

Dalším hlediskem, které jsme si pro klasifikaci excerpovaných sloves zvolili, je způsob, jak daná slovesa vyjadřují či nevyjadřují vid. Obecně můžeme říci, že slovesa přejatá do češtiny za pomoci sufixu -ova patří mezi slovesa obouvidová, svým tvarem vyjadřují oba vidy současně.⁴⁵ Jak ale zmiňujeme v teoretické části naší práce, tím, jak se tato slovesa postupně zdomácňují, objevuje se u uživatelů jazyka tendence dotvářet vidové dvojice předponovým odvozováním (např. studovat a dostudovat).

Pro účely naší analýzy jsme tedy excerpovaná slovesa rozdělili do dvou skupin, podle toho, zda vid vyjadřují či nevyjadřují. Kvantitativní analýza našeho materiálu ukázala, že 440 z 4 127 excerpovaných sloves vid nějakým způsobem vyjadřuje. Jedná se tedy o přibližně pouze 10,7 % excerpovaného materiálu, což je poměrně překvapivé.

Slovesa vyjadřující vid jsme dále rozdělili do dalších dvou skupin, podle typu prostředku, jimiž kategorii vidu vyjadřují. Kvantitativní analýza našeho materiálu ukázala, že velká většina sloves vyjadřuje vid pomocí domácích prefixů za-, do-, na-, od-, po-, pro,

⁴⁵ ČECHOVÁ, Marie et al. *Čeština – řeč a jazyk*. 3., rozš. a upr. vyd. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, 2011. s. 21. ISBN 978-80-7235-413-9.

pře-, roz-, vy-, o- a z-. Pouze jednou se v celém materiálu vyskytuje přejaté sloveso kliknout, které vyjadřuje vid slovotvorným sufixem, pomocí něhož se adaptovalo do češtiny.

6.2.1 KLASIFIKACE SLOVES VYJADŘUJÍCÍCH VID PODLE TYPU DOMÁCÍHO PREFIXU

Jak jsme již naznačili v předchozí kapitole, většina excerpovaných sloves vyjadřuje vid za pomoci domácích prefixů. Jejich kvantitativní rozložení ukazuje tabulka (č. 4)

Tabulka č. 4

Prefix	Počet výskytů	Procentuální zastoupení prefixu v rámci sloves vyjadřujících vid
z-	168	38,27
za-	101	23
vy-	80	18,22
na-	24	5,47
o-	21	4,78
od-	10	2,28
po-	10	2,28
pro-	9	2,05
pře-	8	1,82
roz-	5	1,14
do-	2	0,46
v-	1	0,23

Z tabulky (č. 4) je patrné, že nejfrekventovanějším domácím prefixem spojeným s přejatými slovesy ve zvoleném materiálu je prefix z-. Dále pak následují prefixy za-, vy-, na-, o-.

Prefix z- dokládáme u sloves *zkomplikovat* a *zkontrolovat* (obě 27 výskytů), *zlikvidovat* (16 výskytů) a *zkritizovat* (14 výskytů). Prefix za- obsahují slovesa *zablokovat* (33 výskytů), *zareagovat* (26 výskytů) a *zaregistrovat* (16 výskytů). Prefix vy- se vyskytuje ve slovesech *vystudovat* (28 výskytů), *vyfasovat* (14 výskytů) a *vyvarovat se* (8 výskytů).

6.2.2 SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ S POČÁTEČNÍ HYPOTÉZOU

Na začátku našeho šetření jsme si stanovili hypotézu, že převážná většina excerpovaných sloves vyjadřuje vid pomocí domácího prefixu -vy. Tato hypotéza se nám ale nepotvrdila, z našich zjištění vyplynulo, že převážná většina excerpovaných sloves vyjadřuje vid pomocí domácího prefixu z-.

V materiálu jsme také našli řadu vidových dvojic, jedná se např. o dvojice *fungovat* a *zafungovat*, *financovat* a *ufinancovat*, *fasovat* a *vyfasovat*, *reagovat* a *zareagovat*, *komentovat* a *okomentovat* či *investovat*, *zainvestovat* a *proinvestovat*.

Tvoření vidových dvojic je pro češtinu typické a odvozování pomocí dalších předpon se stává téměř paradigmatickým. Některá takto utvořená slovesa však stojí na hranici spisovnosti a nespisovnosti (např. proinvestovat, ufinancovat).

6.3 PŘEJATÁ SLOVESA PODLE CIZÍCH PREFIXŮ

Dalším z kritérií, která jsme při klasifikaci excerpovaných sloves uplatnili, byla přítomnost či nepřítomnost cizího prefixu v daném přejatém slovese. Na tomto místě je potřeba poznamenat, že přítomnost cizího prefixu se od přítomnosti domácího prefixu v přejatém slovese značně liší, neboť domácí prefixy mají schopnost měnit vid daného přejatého slovesa, zatímco cizí prefixy na vid daného slovesa nemají žádný vliv.

Během analýzy materiálu jsme ovšem narazili na problém, nebyli jsme si při zkoumání každého jednoho přejatého slovesa jisti, zda dané sloveso cizí prefix skutečně obsahuje, neboť některé cizí prefixy během vývoje daného slovesa asimilovaly k následující souhlásce a splynuly s ní. Následkem toho je pro někoho, kdo dokonale nezná jazyk původu daného přejatého slovesa, takřka nemožné přítomnost cizího prefixu rozpoznat.

Pro rozpoznání přítomnosti cizího prefixu v přejatém slovesu jsme proto využili prestižních jazykovědných příruček: *Český etymologický slovník*⁴⁶ a *Slovník afixů*.⁴⁷

6.3.1 VÝSLEDKY ANALÝZY MATERIÁLU

Kvantitativní analýza materiálu ukázala, že z 4 124 excerpovaných sloves obsahuje cizí prefix 2 094 sloves, což činí přibližně 50,78 % celého materiálu. Ukázalo se tedy, že cizí prefixy jsou v přejatých slovesech poměrně frekventované.

Excerpovaná slovesa obsahující cizí prefix jsme nadále rozdělili do několika skupin, podle toho, který prefix konkrétně obsahují (viz tabulka č. 5). Při pohledu do tabulky tedy můžeme vidět, že dohromady jsme vyčlenili 18 cizích prefixů, konkrétně prefixy a-, ab-, ad-, com-, de-, dis-, ex-, in-, inter-, ko-, kom-, kontra-, para-, per-, pre-, pro-, re-, sub-.

Nejfrekventovanějšími cizími prefixy v našem šetření jsou prefixy in- (476 výskytů), kom- (390 výskytů), re- (354 výskytů), ex- (346 výskytů), ad- (110 výskytů), kontra- (101 výskytů), ab- (80 výskytů) atd.

Prefix in- dokládáme např. u sloves *informovat* (232 výskytů), *investovat* (83 výskytů) a *angažovat* (29 výskytů). Prefix kom- dokládáme např. u sloves *komentovat* (116 výskytů),

⁴⁶ REJZEK, Jiří. *Český etymologický slovník*. 2., nezměn. vyd. Voznice: Leda, 2012. 752 s. ISBN 978-80-7335-296-7.

⁴⁷ ŠIMANDL, Josef, ed. *Slovník afixů užívaných v češtině*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3544-6.

komunikovat (42 výskytů) a *komplikovat* (30 výskytů). Prefix *re-* nacházíme např. u sloves *reagovat* (226 výskytů), *riskovat* (34 výskytů). Prefix *ex-* dokládáme např. u sloves *existovat* (296 výskytů), *evakuovat* (25 výskytů) a *emigrovat* (7 výskytů). Prefix *ad-* dokládáme např. u sloves *akceptovat* (37 výskytů), *avizovat* (17 výskytů) či *aplikovat* (13 výskytů). Prefix *de-* dokládáme např. u sloves *demonstrovat* (26 výskytů), *deklarovat* (9 výskytů) či *devastovat* (6 výskytů).

Tabulka č. 5

Cizí prefix	Počet výskytů	Procentuální zastoupení v materiálu
in-	476	11,54
kom-	390	9,46
re-	354	8,58
ex-	346	8,39
ad-	110	2,67
kontra-	101	2,45
ab-	80	1,94
de-	73	1,77
dis-	52	1,26
pro-	39	0,95
pre-	26	0,63
ko-	14	0,34
inter-	11	0,27
com-	9	0,22
para-	6	0,15
a-	3	0,07
per-	2	0,05
sub-	2	0,05

6.3.2 SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ S JINÝMI ZDROJI

Výskyt excerpovaných přejatých sloves, u nichž lze doložit nejfrekventovanější cizí prefixy, jež jsme během naší analýzy vyčlenili, jsme porovnali s výskytem totožných sloves v publicistické části ČNK. Konkrétně se jedná o přejatá slovesa *informovat*, *investovat*, *angažovat*, *komentovat*, *komunikovat*, *komplikovat*, *existovat*, *evakuovat*, *emigrovat*, *reagovat*, *riskovat*, *zareagovat*, *akceptovat*, *avizovat*, *aplikovat*, *demonstrovat*, *deklarovat*, *devastovat* (viz tab. č. 6).

Při pohledu do tabulky si můžeme povšimnout toho, že přejatá slovesa s cizím prefixem *in-* (*informovat*, *investovat*, *angažovat*) se v ČNK vyskytují ve stejném frekvenční pořadí jako v námi zvoleném materiálu. To samé platí pro přejatá slovesa s cizími prefixy *ko-* (*komentovat*, *komunikovat*, *komplikovat*), *re-* (*reagovat*, *riskovat*, *zareagovat*) a *de-* (*demonstrovat*, *deklarovat*, *devastovat*).

Co se týká přejatých sloves s cizími prefixy ex- (*existovat, evakuovat, emigrovat*) a ad- (*akceptovat, avizovat, aplikovat*), jejich frekvenční pořadí v ČNK se odlišuje od pořadí v námi zvoleném materiálu. Tyto rozdíly si vysvětlujeme rozdílem ve velikosti našeho materiálu (dohromady jsme excerpovali 4 124 přejatých sloves) a publicistické části ČNK, která zahrnuje všechny slovní druhy a čítá celkem 39 744 419 lexémů.

Tabulka č. 6

Sloveso s cizím prefixem	Počet výskytů v našem materiálu	Počet výskytů v ČNK
informovat	232	3791
investovat	83	2855
angažovat	29	647
komentovat	116	2336
komunikovat	42	1150
komplikovat	30	678
existovat	269	7785
evakuovat	25	195
emigrovat	7	304
reagovat	226	3978
riskovat	34	855
zareagovat	26	583
akceptovat	37	470
avizovat	17	330
aplikovat	13	620
demonstrovat	26	429
deklarovat	9	292
devastovat	6	48

6.3.3 SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ S POČÁTEČNÍ HYPOTÉZOU

Na začátku našeho šetření jsme si stanovili hypotézu, že nejčastěji užitým cizím prefixem je u excerpovaných sloves prefix de-. Tato hypotéza se nám ale nepotvrdila, mnohem frekventovanějším doloženým cizím prefixem je u excerpovaných sloves prefix in-. Excerpovaná přejatá slovesa s prefixem de- dokonce čítají pouze přibližně 1,77 % zkoumaného materiálu, zatímco přejatá slovesa s prefixem in- čítají přibližně 11,54 % zkoumaného materiálu.

Cizí prefix in- má význam „směřování dovnitř“ (podobně jako české v-, či do-), zatímco cizí prefix de(z)- má význam *odlukový nebo inverzní* (podobně jako české od-).⁴⁸ Z frekvence přejatých sloves s cizími prefixy in- a de- lze tedy usuzovat, že význam

⁴⁸ GREPL, Miroslav a kol. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd 2., opr. [i. e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. s. 208. ISBN 978-80-7106-980-5.

„směřování dovnitř“ je potřeba v jazyce vyjadřovat častěji než význam odlukový nebo inverzní.

Na tomto místě je také důležité poznamenat, že je rozdíl mezi přejatými slovesy, která již byla do češtiny přejata s cizím prefixem, a přejatými slovesy, která fungují v češtině i samostatně, bez cizího prefixu. Při pohledu do tabulky (č. 6) vidíme, že z nejčastěji přejatých sloves obsahujících cizí prefix ani jedno z těchto sloves nemůže v češtině fungovat bez přítomnosti cizího prefixu, neboť již byla do češtiny s cizím prefixem přejata. Tabulka (č. 7) pak ukazuje nejčastěji excerpovaná slovesa, která ale v češtině mohou fungovat i bez přítomnosti cizího prefixu. Jedná se např. o slovesa emigrovat (7 výskyty), deformovat (4 výskyty), infiltrovat (4 výskyty) a reprodukovat (4 výskyty). Srovnáme-li ovšem množství těchto sloves v excerpovaných publicistických textech se slovesy, která byla do češtiny již přejata s cizím prefixem, musíme konstatovat, že jich je výrazně méně.

Pokud bychom v naší analýze brali v potaz pouze taková přejatá slovesa s cizím prefixem, která v se v češtině mohou uplatňovat i sama o sobě, museli bychom říci, že nejčastějším cizím prefixem je u přejatých excerpovaných sloves prefix de-, naše hypotéza by se tedy potvrdila (viz tab. č. 8). Nejčastějšími přejatými slovesy, u nichž dokládáme prefix de- a která zároveň mohou v češtině fungovat i bez jeho přítomnosti, jsou např. slovesa deformovat (4 výskyty), dekontaminovat, demotivovat, dešifrovat, zdeformovat, degradovat či deportovat (u všech těchto sloves zaznamenáváme 2 výskyty).

Tabulka č. 7

Sloveso s cizím prefixem	Počet výskyty v materiálu	Procentuální zastoupení v materiálu
emigrovat	7	0,169
deformovat	4	0,097
infiltrovat	4	0,097
reprodukovat	4	0,097
exportovat	3	0,073
koncentrovat	3	0,073
recyklovat	3	0,073

Tabulka č. 8

Cizí prefix	Počet sloves obsahujících daný prefix	Nejfrekventovanější přejatá slovesa
de-	17	deformovat, dekontaminovat, demotivovat
re-	11	reprodukovat, recyklovat, rekapitulovat
ex-	10	emigrovat, exportovat
kom-	6	koncentrovat, koexistovat, kolabovat
in-	5	infiltrovat, importovat
ad-	4	aklimatizovat, akumulovat, akreditovat
para-	2	parafrázovat
dis-	1	diskreditovat

6.4 SPISOVNÁ A NESPISOVNÁ PŘEJATÁ SLOVESA

Spisovnost a nespisovnost je dalším kritériem, které jsme si pro klasifikaci excerpovaných sloves zvolili. Spisovnost a nespisovnost přejatých sloves jsme stanovili na základě nahlédnutí do *Slovníku nespisovné češtiny*.⁴⁹

Po analýze excerpovaného materiálu můžeme říci, že nespisovných přejatých sloves se zde vyskytuje jen minimum, konkrétně se jedná o 11 výskytů z celkem 4 127 sloves (konkrétně jsou to slovesa *buzerovat, fasovat, hecovat, helfnout, koštovat, naštelovat, šmakovat, verbovat, vyhecovat, zakamuflovat*).

Zajímavé ovšem je srovnat nespisovná slovesa s hlediskem, jež jsme v naší práci již uplatňovali, tj. jazykem jejich původu (viz tab. č. 9). Podíváme-li se do tabulky (č. 9), zjistíme, že většina excerpovaných nespisovných přejatých sloves pochází z němčiny. To koresponduje s tvrzením *Příruční mluvnice češtiny*, která upozorňuje na to, že z němčiny v nespisovném jazyce zakotvila řada přejatých sloves (např. *lajsnout, majznout, fantazírovat, linýrovat*).⁵⁰

⁴⁹ HUGO, Jan, ed. *Slovník nespisovné češtiny: argot, slangy a obecná mluva od nejstarších dob po současnost: historie a původ slov*. 3., rozš. vyd. Praha: Maxdorf, ©2009. ISBN 978-80-7345-198-1.

⁵⁰ GREPL, Miroslav a kol. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd. 2., opr. [i. e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN 978-80-7106-980-5. s. 101.

Tabulka č. 9

Sloveso	Počet výskytů	Jazyk původu	Deník
buzerovat	1	němčina	Blesk
fasovat	1	němčina	Blesk
hecovat	1	němčina	Blesk
helfnout	2	němčina	Blesk
koštovat	1	němčina	Blesk
naštelovat	1	němčina	Blesk
šmakovat	1	němčina	Právo
verbovat	1	němčina	Právo
vyhecovat	1	němčina	Blesk
zakamuflovat	1	francouzština	Blesk

6.4.1 PŘÍKLADY UŽITÍ NESPISOVNÝCH SLOVES V KONTEXTU

Pro demonstraci toho, jak užití nespisovných sloves v publicistickém stylu ovlivňuje celkovou podobu textu a význam daného sdělení, jsme se do naší práce rozhodli zařadit několik příkladů užití konkrétních sloves v kontextu. Veškeré vybrané ukázky pocházejí z deníku Blesk, který obsahoval největší množství přejatých nespisovných sloves.

*Obhájci titulu viktoriáni symbolicky **koštovali** na kempu v Rakousku lepkavou cukrovou vatu. (...)* (Blesk, 14.7. 2018, s. 14)

*(...) Moped tehdy **fasovali** agronomové na pole a hajní do lesa. (...)* (Blesk, 26.7. 2019, s. 5)

*(...) Místa a plochy **zakamuflovali** plachtami a bednami s nápisy A.W. Faber. (...)* (Blesk, 23.7., s. 10)

*(...) A od 176 cm vysoké krásky bude potřebovat **helfnout** i dnes. Čeká ho totiž super těžká váha Nadal, současný tenisový král a vítěz 17 grandslamových titulů. (...)* (Blesk, 9.7. 2019, s. 21)

*(...) Měli jsme s Vlastou výzvu, kdo má silnější vůli. **Vyhecoval** mě, že jestli budu mít do tří měsíců na bříše vypracovaný pekáč buchet, tak dostanu kabelku Chanel. (...)* (Blesk, 3.7. 2019, s. 9)

6.4.2 SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ S POČÁTEČNÍ HYPOTÉZOU

Na začátku našeho šetření jsme si na základě nahlédnutí do korpusu stanovili hypotézu, že převážná většina excerpovaných sloves je spisovná. Tato hypotéza se nám potvrdila, ukázalo se dokonce, že nespisovných sloves se v excerpovaném materiálu nachází jen několik. Užívání nespisovných lexémů v publicistice lze považovat za pokus o aktualizaci sdělení.⁵¹

Zajímavé také je zamyslet se nad tím, v kterém z excerpovaných materiálů se nespisovná přejatá slovesa vyskytují nejčastěji. Kvantitativní analýza materiálu ukázala, že se (až na dvě výjimky, konkrétně slovesa *šmakovat* a *zakamuflovat*) jedná o bulvární deník Blesk. Toto zjištění pro nás ale nebylo příliš překvapivé, neboť je všeobecně známo, že nespisovné lexémy vyjadřují v bulváru expresivitu.

6.5 AKČNÍ A STAVOVÁ PŘEJATÁ SLOVESA

Na začátku naší práce jsme zamýšleli roztrždit excerpovaná přejatá slovesa také podle hlediska, které uplatňuje *Akademická gramatika spisovné češtiny*, na slovesa akční a stavová, podle toho, zda vyjadřují děj či stav.⁵² Nicméně po bližším prozkoumání excerpovaného materiálu jsme od našeho záměru upustili a tomuto třídění se rozhodli podrobněji nevěnovat, neboť se toto klasifikační hledisko neukázalo jako nosné.

Během analýzy materiálu jsme však zjistili, že převážná většina excerpovaných sloves patří mezi slovesa dějová (např. *financovat*, *kolonizovat*, *manipulovat*) a jen minimum excerpovaných sloves lze zařadit mezi slovesa stavová (např. *meditovat*).

6.6 PŘEJATÁ SLOVESA PODLE SÉMANTICKÝCH OBLASTÍ, V NICHŽ SE VYSKYTUJÍ

Klasifikace přejatých sloves podle sémantické oblasti, do které patří, je posledním hlediskem, jež jsme si zvolili pro třídění excerpovaných přejatých sloves. Po dokončení excerpce sloves jsme si ale uvědomili, že u mnoha sloves nejsme schopni samostatně rozhodnout, do které sémantické oblasti patří. Pro účely naší analýzy jsme proto využili *Tezaurus jazyka českého*.⁵³ V průběhu hledání v tomto slovníku jsme však zjistili, že slovník neobsahuje veškerá excerpovaná slovesa, několikrát jsme se proto museli uchýlit k metodě

⁵¹ ČECHOVÁ, Marie a kol. *Současná česká stylistika*. Vyd. 1. Praha: ISV nakladatelství, 2003. Jazykověda. ISBN 80-86642-00-3. s. 115.

⁵² ŠTÍCHA, František a kol. *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Vydání první. Praha: Academia, 2013. ISBN 978-80-200-2205-9. s. 426-428.

⁵³ KLÉGR, Aleš. *Tezaurus jazyka českého: slovník českých slov a frází souznačných, blízkých a příbuzných*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 978-80-7106-920-1.

nahrazení daného slovesa jeho synonymem, které už slovník obsahoval. V průběhu analýzy jsme samozřejmě brali v potaz to, že jedno sloveso může patřit do více než jedné sémantické oblasti, ale pro účely naší analýzy jsme si vždy zvolili pouze jednu z těchto oblastí, přičemž jsme brali v úvahu kontext, v němž se excerpovaná slovesa nacházela.

Během kvantitativní analýzy našeho materiálu jsme vydělili slovesa patřící do dvou set dvaceti jedné sémantické oblasti, přičemž *Tezaurus jazyka českého* uvádí na osm set osmdesát pět sémantických oblastí. Pro přehlednost jsme se rozhodli uvést prvních padesát oblastí, které čítaly alespoň dvacet excerpovaných sloves (viz tabulka č. 10).

Při pohledu do tabulky je patrné, že sémantickou oblastí, v níž se vyskytuje nejvíce přejatých sloves, je sémantická oblast zvaná působení (276 výskytů sloves). To je dáno hlavně tím, že jsme do této oblasti zařadili sloveso *fungovat*, jež je v excerpovaném materiálu velmi frekventované (263 výskytů).

Dalšími sémantickými oblastmi, do nichž jsme zařadili mnoho přejatých sloves, jsou oblasti existence (270 výskytů), protiakce (253 výskytů), informace (233 výskytů), řeč (175 výskytů), potvrzení (135 výskytů) a úsudek (124 výskytů).

Mezi nejfrekventovanější slovesa zařazená do oblasti existence patří např. *existovat* (269 výskytů) a *koexistovat* (1 výskyt). Do oblasti protiakce jsme zařadili slovesa *reagovat* (226 výskytů), *zareagovat* (26 výskytů) a *kolidovat* (1 výskyt). Sloveso *informovat* (232 výskytů) je pochopitelně nejfrekventovanějším slovesem v sémantické oblasti zvané informace. Z oblasti řeči bychom vyzdvihli především slovesa *komentovat* (116 výskytů), *komunikovat* (42 výskytů) a *okomentovat* (16 výskytů). Slovesa *konstatovat* (126 výskytů) a *deklarovat* (9 výskytů) patří do oblasti potvrzení. Jediným slovesem, které jsme zařadili do oblasti úsudku, je sloveso *kritizovat* (124 výskytů).

Tabulka č. 10

Sémantická oblast	Počet sloves patřících do dané oblasti	Procentuální zastoupení v materiálu
působení	276	6,68
existence	270	6,54
protiakce	253	6,13
informace	233	5,64
řeč	175	4,24
potvrzení	135	3,27
úsudek	124	3
varování	98	2,37
zvláštnost	90	2,18
koupě	85	2,06
přijímání	77	1,86
otázka	76	1,84
současnost	76	1,84
znalost	74	1,79
myšlení	56	1,35
nabídka	51	1,23
struktura	48	1,16
zaznamenání	48	1,16
vliv	47	1,14
styl	44	1,06
argumentace	43	1,04
místo	40	0,97
prostředek	38	0,92
náhoda	37	0,89
překážka	37	0,89
ověřování	36	0,87
pomoc	36	0,87
sestavění	35	0,85
kompenzace	32	0,77
objevování	31	0,75
peníze	31	0,75
užívání	31	0,75
zhoršení	30	0,72
oslava	29	0,7
skutečnost	29	0,7
soudržnost	29	0,7
vedení	29	0,7
vytrvalost	29	0,7
protest	27	0,65
přetížení	27	0,65
vyhnání	27	0,65
plán	26	0,62
destrukce	25	0,6
motiv	25	0,6
pověření	25	0,6
znak	24	0,58
příkaz	23	0,56
tvoření	22	0,53
vůle	22	0,53
drama	20	0,48

6.6.1 SROVNÁNÍ SÉMANTICKÝCH OBLASTÍ S JAZYKEM PŮVODU DANÝCH SLOVES

Kvantitativní analýza našeho materiálu také ukázala, že slovesa patřící do stejné sémantické oblasti často sdílí i jazyk svého původu. Například všechna excerpovaná slovesa patřící do sémantické oblasti příčiny (*determinovat, vyprovokovat, zinscenovat a*

zkonstruovat) pocházejí z latiny. Slovesa spojená s úpravou, přípravou a příjmem potravy (*orestovat, servírovat, šmakovat*) pocházejí z němčiny.

Slovesa týkající se oblasti působení (*fungovat a zafungovat*), řeči (*komentovat, komunikovat, okomentovat a vykomunikovat*), struktury (*formovat, instalovat, nainstalovat a odinstalovat*), vlivu (*infiltrovat a manipulovat*), zaznamenání (*registrovat, zaregistrovat a zdokumentovat*) také pocházejí z latiny.

6.6.2 SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ S JINÝMI ZDROJI

K srovnání výsledků šetření s ČNK jsme si vybrali sémantickou oblast přijímání, do níž jsme zařadili sedmdesát sedm přejatých sloves. Tuto oblast jsme se rozhodli zkoumat, neboť obsahuje řadu zajímavých sloves, kterými jsme se v průběhu našeho šetření doposud příliš nezabývali.

V průběhu srovnávání výsledků šetření v této sémantické oblasti jsme opět postupovali tak, že jsme srovnali pořadí počtu výskytů těchto sloves v našem materiálu a v publicistické části ČNK (viz tabulka č. 11). Pochopitelně si uvědomujeme určitou relativitu výsledků našeho šetření ve srovnání velikosti našeho materiálu s velikostí ČNK.

Při pohledu do tabulky zjišťujeme, že počet frekvencí se shoduje u sloves *akceptovat* a *vyfasovat*. Pořadí se však mění se slovesy *adoptovat, absorbovat, adaptovat* a *kvitovat*.

Tabulka č. 11

Sloveso	Počet výskytů v ČNK	Počet výskytů v našem materiálu
akceptovat	470	37
vyfasovat	217	14
adoptovat	183	3
absorbovat	139	4
adaptovat	132	7
kvitovat	119	9
fasovat	18	1
zadaptovat	7	2

6.6.3 SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ S POČÁTEČNÍ HYPOTÉZOU

Na začátku našeho šetření jsme si stanovili hypotézu, že nejvíce excerpovaných sloves lze zařadit do sémantické oblasti přijímání potravy. Tato hypotéza se nám ale nepotvrdila, ukázalo se, že nejvíce sloves patří do sémantických oblastí působení, existence, protiakce, informace a řeči. To je pravděpodobně dáno zaměřením většiny publicistických

textů, které jsme využili k naší excerpci. Většina excerpovaných textů čtenáře o něčem informuje, má zájem ho poučit a působit na něj, s čímž zároveň korespondují naše zjištění ohledně sémantických oblastí, do nichž užitá přejatá slovesa patří.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se zaměřuje na problematiku přejatých sloves v současné publicistice. Oblast publicistiky je velmi progresivní stylovou oblastí, skrze niž se do češtiny dostává mnoho cizojazyčných přejímek. Podle našeho názoru je užitečné se na tuto oblast zaměřovat a blíže ji zkoumat, neboť se jedná o funkční styl, s nímž se v každodenním životě setkává velká většina uživatelů jazyka.

Cílem naší práce bylo vypracovat přehled typů přejatých sloves užitých v daném typu komunikátu a porovnat naše zjištění s odbornou literaturou. Jako zdroj excerpce jsme si zvolili tři české deníky: Blesk, Právo a Lidové noviny. Stanovili jsme si také jednotku souboru, za slovo přejaté jsme považovali takové slovo, u něž je v SSJČ uveden jeho původ. K získání potřebného materiálu a jeho analýze jsme využili metodu studijní, metodu excerpce a metodu srovnávací, získaná data jsme srovnávali s výzkumem Marie Těšitelové a Českým národním korpusem. Před samotnou analýzou nasbíraného materiálu jsme nastudovali dostupné materiály zabývající se problematikou cizojazyčných přejímek v současné češtině, z nichž bychom vyzdvihli především práce Diany Svobodové.

V teoretické části práce jsme se zaměřili na problematiku slovesa v současné češtině, přejímání v současné češtině a následně na přejaté sloveso v současné češtině. V teoretické části jsme se také pokusili vymezit termíny, které česká lingvistika užívá pro slova pocházející z cizích jazyků, a nastínit průběh procesu přejímání z jednoho jazyka do jazyka druhého. Zabývali jsme se také klasifikací cizojazyčných přejímek a postoji uživatelů jazyka vůči cizojazyčným přejímkám.

Excercí vybraného publicistického materiálu jsme získali 4 127 přejatých sloves, která jsme roztřídili do několika skupin. Za kritéria třídění jsme si zvolili jazyk původu přejatých sloves, způsob vyjádření vidu, přítomnost či nepřítomnost cizího prefixu ve slovese, spisovnost a nespisovnost excerpovaných sloves, sémantické oblasti, do nichž lze daná přejatá slovesa zařadit, a vyjádření děje či stavu. Stanovili jsme si také hypotézy, z nichž jsme v průběhu psaní práce vycházeli.

Na základě vlastního pozorování a prostudování materiálů zabývajících se problematikou přejatých sloves jsme předpokládali, že většina excerpovaných sloves pochází z anglického jazyka. Kvantitativní analýza našeho materiálu ale ukázala, že většina excerpovaných sloves pochází z latiny, což koresponduje se zjištěními Marie Těšitelové. Z anglického jazyka dokonce pocházel jen zlomek excerpovaného materiálu. Důvodem tohoto našeho zjištění může být pochopitelně zaměření naší analýzy, pokud

bychom zkoumali veškerá přejatá slova, je pravděpodobné, že bychom zjistili, že zdrojem většiny přejímek je angličtina. Zjištění, že většina excerpovaných přejatých sloves pochází z latiny, je také důkazem tendence k intelektualizaci a internacionalizaci jazyka publicistiky. Slovesa pocházející z latiny jsou stabilizovaná a většině uživatelů jazyka srozumitelná. Nejfrekventovanějšími slovesy pocházejícími z latiny byla v našem šetření slovesa *existovat*, *fungovat* a *informovat*. Mimo latinu pocházela ostatní přejatá slovesa z francouzštiny, řečtiny, němčiny, angličtiny a italštiny.

Na základě ověřování v Českého národního korpusu a vlastního pozorování jsme předpokládali, že je většina excerpovaných sloves spisovná. Tato hypotéza se nám potvrdila, nespisovných sloves jsme analyzovali pouze jedenáct (např. *buzerovat*, *fasovat*, *helfnout*, *koštovat*). Zjistili jsme také, že většina excerpovaných nespisovných sloves pochází z němčiny a objevuje se v bulvárním deníku Blesk. Toto zjištění nás ale nepřekvapilo, neboť je všeobecně známo, že nespisovné lexémy v bulváru napomáhají vyjádřit expresivitu.

Na začátku psaní práce jsme také zamýšleli rozdělit excerpovaná slovesa podle toho, zda vyjadřují děj či stav. Po provedení analýzy materiálu jsme ale od tohoto záměru upustili, neboť se toto klasifikační hledisko neukázalo jako nosné. Zjistili jsme ale, že excerpovaná slovesa jsou hlavně dějová (např. *financovat*), stavových se v materiálu vyskytovalo minimum (např. *meditovat*).

Vyjádření vidu u excerpovaných sloves, jež vychází z tendence uživatelů jazyka dotvářet vidové dvojice předponovým odvozováním, bylo dalším kritériem, které jsme pro třídění materiálu uplatnili. Vycházeli jsme z hypotézy, že nejčastěji se pro vyjádření vidu uplatňuje český prefix vy-, avšak ukázalo se, že mnohem frekventovanějšími prefixy jsou prefixy z- a za-, pak následují v pořadí vy-, na- a o-. Pro češtinu je sice typické dotvářet vidové dvojice, vid ale vyjadřovala pouze desetina sebraných sloves, což je poměrně překvapivé. Excerpované publicistické texty také obsahovaly vidové dvojice (např. *fungovat* a *zafungovat*), je nutno ale poznamenat, že některé z těchto dvojic stojí na hranici spisovnosti a nespisovnosti (např. *proinvestovat*, *ufinancovat*).

S předchozím kritériem třídění souvisí i kritérium třídění sloves podle cizího prefixu, který u nich lze doložit. Základním rozdílem mezi domácími a cizími prefixy je jejich vliv na vidovou utvářenost slovesa, domácí prefixy vid slovesa mění, zatímco cizí prefixy na jeho vid nemají žádný vliv. Cizí prefix lze doložit u více než poloviny excerpovaných sloves. Na základě nahlédnutí do Českého národního korpusu jsme si stanovili hypotézu, že většina excerpovaných sloves obsahuje prefix de-. Tato hypotéza se

ovšem nepotvrdila, mnohem častější jsou např. prefixy in-, kom-, re-, ex-, kontra-, ab-. Pokud se ale na tuto klasifikaci podíváme odlišným úhlem pohledu, v němž budeme brát v úvahu pouze taková slovesa, která mohou v češtině fungovat i bez přítomnosti cizího prefixu, naše hypotéza se potvrdí, takových sloves se ale v našem materiálu nacházelo minimum.

Posledním hlediskem, které jsme při třídění sloves uplatnili, jsou sémantické oblasti, do nichž lze dané sloveso zařadit. Vyčlenili jsme celkem 221 oblastí, do nichž jsme slovesa za pomoci *Tezauru jazyka českého* zařazovali. Kvantitativní analýza našeho materiálu následně ukázala, že nejčastěji se v materiálu objevují slovesa patřící do sémantické oblasti působení, existence, protiakce, informace a řeči. To ovšem nekoresponduje s naší hypotézou, v níž jsme si stanovili, že většina excerpovaných sloves pochází z oblasti přijímání a úpravy potravy, takových sloves jsme našli pouhé minimum. Toto zjištění je pravděpodobně dáno zaměřením excerpovaných publicistických textů, jež čtenáře informují, poučují, vzdělávají, z čehož pochopitelně vychází i užitá slovní zásoba. Je také zajímavé, že mnohá přejatá slovesa patřící do téže sémantické oblasti sdílí svůj jazyk původu, např. slovesa zaměřena na přijímání a úpravu potravy pochází z němčiny, slovesa z oblastí působení, řeči, struktury, vlivu a zaznamenání pocházejí až na výjimky z latiny.

Na závěr tedy můžeme konstatovat, že přejatá slovesa tvoří značnou část cizojazyčných přejímek přejatých do češtiny. Množství přejatých sloves, které jsme analyzovali, svědčí o vzestupné vývojové tendenci přejímání cizích slov do češtiny.

RESUMÉ

This bachelor thesis deals with borrowed verbs within the current written journalism. The theoretical part consists of theory of the Czech verb and its formation. It also deals with the process of borrowing words from other languages.

The practical part is an analysis of borrowed verbs within particular Czech newspapers. Special attention is paid to classification of these verbs into various groups according to their specific features. The final part summarizes the results of the research.

SEZNAM LITERATURY

ČECHOVÁ, Marie a kol. *Současná česká stylistika*. Vyd. 1. Praha: ISV nakladatelství, 2003. Jazykověda. ISBN 80-86642-00-3.

ČECHOVÁ, Marie et al. *Čeština - řeč a jazyk*. 3., rozš. a upr. vyd. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-7235-413-9.

ČERMÁK, František. *Lexikon a sémantika*. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN 978-80-7422-020-3.

Český jazyk na přelomu tisíciletí. 1. vyd. Praha: Academia, 1997. ISBN 80-200-0617-6.

DOKULIL, Miloš. *Tvoření slov v češtině. I, Teorie odvozování slov*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1962.

FURDÍK, J. Integračné procesy při lexikálních prevzatiach. *Jazykovedný časopis*. 1994, roč. 45, s. 95-101.

GREPL, Miroslav, KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Zdenka RUSÍNOVÁ, ed. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd. 2., opr. [i. e. 3. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN 978-80-7106-980-5.

HAVRÁNEK, Bohuslav. Cizí jazyk a "cizí" slova. *Slovo a slovesnost*, 1938, roč. 4, č. 4. s. 255-256. ISSN 0037-7031.

HAVRÁNEK, Bohuslav. *Slovník spisovného jazyka českého*. 2., nezm. vyd. Praha: Academia, 1989.

HUGO, Jan, ed. *Slovník nespisovné češtiny: argot, slangy a obecná mluva od nejstarších dob po současnost: historie a původ slov*. 3., rozš. vyd. Praha: Maxdorf, ©2009. ISBN 978-80-7345-198-1.

CHÝLOVÁ, Helena. *Purismus v jazykové výchově 20. století*. Vyd. 1. Plzeň: Západočeská univerzita, 2013. ISBN 978-80-261-0306-6.

JANOVEC, Ladislav. K projevům jazykových vývojových tendencí v současné češtině. *Naše řeč*, 2007, roč. 90, č. 2. s. 57-66. ISSN 0027-8203.

KLÉGR, Aleš. *Tezaurus jazyka českého: slovník českých slov a frází souznačných, blízkých a příbuzných*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 978-80-7106-920-1.

KRAUS, Jiří a kol. *Nový akademický slovník cizích slov A-Ž*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2005. 879 s. ISBN 80-200-1351-2.

KŘEN, M. – CVRČEK, V. – ČAPKA, T. – ČERMÁKOVÁ, A. – HNÁTKOVÁ, M. – CHLUMSKÁ, L. – JELÍNEK, T. – KOVÁŘÍKOVÁ, D. – PETKEVIČ, V. – PROCHÁZKA, P. – SKOUMALOVÁ, H. – ŠKRABAL, M. – TRUNEČEK, P. –

VONDŘIČKA, P. – ZASINA, A.: *SYN2015: reprezentativní korpus psané češtiny*. Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha 2015. Dostupný z WWW: <http://www.korpus.cz>

Mluvnice češtiny: Vysokošk. učebnice pro stud. filozof. a pedagog. fakult aprobace čes. jazyk. 1. 1. vyd. Praha: Academia, 1986.

REJZEK, Jiří. *Český etymologický slovník*. 2., nezměn. vyd. Voznice: Leda, 2012. ISBN 978-80-7335-296-7.

SVOBODOVÁ, Diana. Anglické výrazy v českém publicistickém stylu. *Naše řeč*, 1996, s. 99-102. ISSN 0027-8203.

SVOBODOVÁ, Diana. *Aspekty hodnocení cizojazyčných přejímek: mezi módností a standardem*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2009. ISBN 978-80-7368-732-8.

SVOBODOVÁ, Diana. Současný stav internacionalizace lexika. In: ADÁMKOVÁ, Petra et al. *Dynamika českého jazyka a lexikologie / Monografie*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. Studie k moderní mluvnici češtiny; 4. ISBN 978-80-244-3626-7.

ŠIMANDL, Josef, ed. *Slovník afixů užívaných v češtině*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3544-6.

ŠMILAUER, Vladimír. *Nauka o českém jazyku*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979.

ŠTÍCHA, František a kol. *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Vydání první. Praha: Academia, 2013. ISBN 978-80-200-2205-9.

TĚŠITELOVÁ, Marie. O přejatých slovech v češtině z hlediska kvantitativního. *Slovo a slovesnost*, 1990, roč. 51, č. 2. s. 111-123. ISSN 0037-7031.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Blesk (noviny) – Wikipedie. [online]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Blesk_\(noviny\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Blesk_(noviny))

Lidové noviny – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Lidov%C3%A9_noviny

Právo (deník) – Wikipedie. [online]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%A1vo_\(den%C3%ADk\)#Pr%C3%A1vo](https://cs.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%A1vo_(den%C3%ADk)#Pr%C3%A1vo)

REJSTŘÍK

Následující rejstřík zahrnuje veškerá přejatá slovesa, která jsme během naší excerpcce našli. Mimo sloves rejstřík obsahuje i informace o tom, kolikrát se sloveso v excerpci opakovalo a v kterém periodiku se nacházelo. Pro periodika užíváme zkratky L (Lidové noviny), B (Blesk) a P (Právo).

absolvovat / L, 1.7–10.7. 2018, 11x / 11.7.–20.7. 2018, 18x/ 21.7.–31.7., 3x/ B, 11.7.–20.7. 2018, 5x/ 21.7.–31.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018, 15x / 11.7.–20.7. 2018 / 21.7.–31.7. 2018, 22x
absorbovat / L, 1.7–10.7. 2018 / 21.7.–31.7. 2018 / 21.7.–31.7. 2018/ 11.7.–20.7. 2018
adaptovat / L, 1.7–10.7. 2018, 2x / 11.7.–20.7. 2018, 3x / 21.7.–31.7. 2018/ P, 11.7.–20.7. 2018
adoptovat / L, 11.7.–20.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018/ 11.7.–20.7. 2018
adresovat / L 11.7.–20.7. 2018 / 21.7.–31.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018 / 21.7.–31.7. 2018
akceptovat / L, 1.7–10.7. 2018, 8x / 11.7.–20.7. 2018, 5x/ 21.7.–31.7., 2018, 4x/ B, 1.7.–10.7. 2018/ 11.7.–20.7. 2018, 4x / 21.7.–31.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018, 4x/ 11.7.–20.7. 2018, 7x / 21.7.–31.7. 2018, 3x
aklimatizovat / B, 1.7.–10.7. 2018
akreditovat / B, 1.7.–10.7. 2018
aktivovat / B, 1.7.–10.7. 2018 / 21.7.–31.7. 2018/ P, 11.7.–20.7. 2018, 2x / 21.7.–31.7. 2018, 2x
aktualizovat / L, 1.7–10.7. 2018, / 21.7.–31.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018/ 11.7.–20.7. 2018, 3x / 21.7.–31.7. 2018
akumulovat / L, 1.7–10.7. 2018,
alternovat / L, 1.7–10.7. 2018, / P, 1.7.–10.7. 2018
angažovat / L, 1.7–10.7. 2018, 3x / 11.7.–20.7. 2018, 5x/ 21.7.–31.7. 2018, 3x/ B, 11.7.–20.7. 2018, 2x / P, 1.7.–10.7. 2018, 5x/ 11.7.–20.7. 2018, 5x / 21.7.–31.7. 2018, 6x
apelovat / L, 1.7–10.7. 2018, 2x / 11.7.–20.7. 2018, 5x/ 21.7.–31.7. 2018/ B, 11.7.–20.7. 2018, 2x / 21.7.–31.7. 2018, 2x / P, 1.7.–10.7. 2018/ 11.7.–20.7. 2018, 3x / 21.7.–31.7. 2018, 2x
aplaudovat / 11.7.–20.7. 2018, 5x
aplikovat / L, 1.7–10.7. 2018, / 11.7.–20.7. 2018, 6x/ B, 1.7.–10.7. 2018, 2x / 21.7.–31.7. 2018/ P, 11.7.–20.7. 2018, 3x
argumentovat / L, 1.7–10.7. 2018, 4x / 11.7.–20.7. 2018 11x/ 21.7.–31.7., 7x / P, 1.7.–10.7. 2018, 7x/ 11.7.–20.7. 2018, 6x / 21.7.–31.7. 2018, 7x
artikulovat / B, 11.7.–20.7. 2018
asimilovat / L, 11.7.–20.7. 2018
asistovat / L, 21.7.–31.7., 2x/ B, 11.7.–20.7. 2018, 2x/ P, 11.7.–20.7. 2018
aspirovat / L, 1.7–10.7. 2018, / 11.7.–20.7. 2018, 2x/ 21.7.–31.7. 2018 / B, 11.7.–20.7. 2018/ P, 11.7.–20.7. 2018
atakovat / L 21.7.–31.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018, 2x/ 11.7.–20.7. 2018, 3x / P, 21.7.–31.7. 2018
atomizovat / L 21.7.–31.7. 2018, 2x / P, 1.7.–10.7. 2018
avizovat / L, 1.7–10.7. 2018 / 11.7.–20.7. 2018, 3x/ 21.7.–31.7. 2018, 2x/ B, 11.7.–20.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018, 4x/ 11.7.–20.7. 2018, 4x / 21.7.–31.7. 2018, 2x
bagatelizovat / L, 1.7–10.7. 2018, / P, 11.7.–20.7. 2018
balancovat / L 11.7.–20.7. 2018, 3x/ B, 1.7.–10.7. 2018, 2x/ P, 11.7.–20.7. 2018, 2x
blokovat / L, 1.7–10.7. 2018, 3x / 11.7.–20.7. 2018/ 21.7.–31.7., 2x/ B, 1.7.–10.7. 2018 / 21.7.–31.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018, 2x/ 11.7.–20.7. 2018, 6x / 21.7.–31.7. 2018, 4x
bombardovat / L, 1.7–10.7. 2018, / P, 1.7.–10.7. 2018, 2x/ 11.7.–20.7. 2018, 2x
buzerovat / B, 11.7.–20.7. 2018
celebrovat / B, 1.7.–10.7. 2018
čítovat / L, 1.7–10.7. 2018, 7x / 11.7.–20.7. 2018, 5x/ 21.7.–31.7., 7x/ B, 11.7.–20.7. 2018, 2x / 21.7.–31.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018, 12x/ 11.7.–20.7. 2018, 12x / 21.7.–31.7. 2018, 5x
debutovat / L, 1.7–10.7. 2018 / 11.7.–20.7. 2018, 4x/ 21.7.– 31.7. 2018/ B, 11.7.–20.7. 2018 / P, 21.7.–31.7. 2018, 2x
decentralizovat / L 21.7.– 31.7.
decimovat / B, 11.7.–20.7. 2018/ P, 11.7.–20.7. 2018, 3x
defilovat / P, 21.7.–31.7. 2018
deformovat / L, 1.7–10.7. 2018, / 11.7.–20.7. 2018, 2x/ B, 11.7.–20.7. 2018
degradovat / P, 1.7.–10.7. 2018
deklarovat / P, 1.7.–10.7. 2018, 5x/ 11.7.–20.7. 2018 / 21.7.–31.7. 2018, 3x
deklasovat / P, 11.7.–20.7. 2018, 2x
dekontaminovat / P, 1.7.–10.7. 2018/ 11.7.–20.7. 2018
dementovat / L, 1.7–10.7. 2018, / P, 21.7.–31.7. 2018
demolovat / B, 11.7.–20.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018
demonstrovat / L, 1.7–10.7. 2018, 3x / 11.7.–20.7. 2018, 8x/ 21.7.–31.7. 2018/ B, 11.7.–20.7. 2018, 2x / P, 1.7.–10.7. 2018, 3x/ 11.7.–20.7. 2018, 7x / 21.7.–31.7. 2018, 2x
demontovat / L 21.7.– 31.7.
demotivovat / L, 1.7–10.7. 2018, 2x
deponovat / P, 1.7.–10.7. 2018
deportovat / P, 21.7.–31.7. 2018
dešifrovat / L 21.7.– 31.7. / P, 11.7.–20.7. 2018
determinovat / L, 11.7.–20.7. 2018
devastovat / L, 11.7.–20.7. 2018 / B, 21.7.–31.7. 2018, 2x/ P, 11.7.–20.7. 2018 / 21.7.–31.7. 2018, 2x
dezorientovat / P, 11.7.–20.7. 2018
diferencovat / P, 1.7.–10.7. 2018
diktovat / L, 1.7–10.7. 2018, 4x/ 21.7.–31.7. / P, 1.7.–10.7. 2018/ 11.7.–20.7. 2018
dirigovat / L, 11.7.–20.7. 2018/ 21.7.–31.7.
diskreditovat / L, 1.7–10.7. 2018,
disponovat / L, 1.7–10.7. 2018, 4x/ 21.7.–31.7., 7x/ B, 1.7.–10.7. 2018/ 11.7.–20.7. 2018, 2x / 21.7.–31.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018, 5x/ 11.7.–20.7. 2018, 10x / 21.7.–31.7. 2018, 8x
distancovat / L, 1.7–10.7. 2018/ 21.7.–31.7., 3x/ B, 11.7.–20.7. 2018 / P, 1.7.–10.7. 2018/ 11.7.–20.7. 2018, 3x / 21.7.–31.7. 2018, 3x
dokumentovat / L, 1.7–10.7. 2018, 4x / 11.7.–20.7. 2018/ 21.7.–31.7. / B, 21.7.–31.7. 2018 / P, 21.7.–31.7. 2018
dominovat / L, 1.7–10.7. 2018, 4x/ 21.7.–31.7., 4x / P, 1.7.–10.7. 2018, 7x/ 11.7.–20.7. 2018, 5x / 21.7.–31.7. 2018, 9x
dostudovat / L, 11.7.–20.7. 2018 / P, 11.7.–20.7. 2018

dotovat/ L, 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7., 3x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 2x
eliminovat/ L, 21.7.- 31.7. / B, 21.7.-31.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018, 2x / P, 21.7.-31.7. 2018, 3x
emancipovat/ B, 11.7.-20.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
emigrovat/ L, 1.7-10.7. 2018 /11.7.-20.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018, 2x
eskortovat/ L, 21.7.- 31.7./P, 11.7.-20.7. 2018
etablovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / P, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
evakuovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7., 2x / B, 21.7.-31.7. 2018, 3x / P, 1.7.-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 9x
evokovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018
excelovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018
existovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 46x / 11.7.-20.7. 2018, 50x/ 21.7.-31.7., 37x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 8x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 16x / 21.7.-31.7. 2018, 24x / P, 1.7.-10.7. 2018, 17x/ 11.7.-20.7. 2018, 33x / 21.7.-31.7. 2018, 38x
expandovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x / 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018
expedovat/ L, 1.7-10.7. 2018,
explodovat/ L, 21.7.- 31.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x / P, 21.7.-31.7. 2018, 4x
exponovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
exportovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7.
falšovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / P, 11.7.-20.7. 2018
fascinovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x / 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018, 6x / B, 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ 11.7.-20.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018, 3x
fasovat/ B, 21.7.-31.7. 2018
favorizovat/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
figurovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x / 11.7.-20.7. 2018, 8x/ 21.7.-31.7., 9x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 7x / P, 21.7.-31.7. 2018, 7x
financovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 8x/ 21.7.-31.7., 4x / B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 5x / 21.7.-31.7. 2018, 3x
řingovat/ L, 1.7-10.7. 2018,
řixovat/ P, 1.7.-10.7. 2018
řormovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7., 3x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
řormulovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7., 3x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 4x
řungovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 37x / 11.7.-20.7. 2018, 37x/ 21.7.-31.7., 27x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 10x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 15x / 21.7.-31.7. 2018, 16x / P, 1.7.-10.7. 2018, 34x/ 11.7.-20.7. 2018, 53x / 21.7.-31.7. 2018, 34x
řarantovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 4x / 11.7.-20.7. 2018, 3x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018
řenerovat/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
řestikulovat/ B, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x
řlosovat/ L 11.7.-20.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7. / B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018
řradovat/ L 11.7.-20.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x / P, 21.7.-31.7. 2018
řraduovat/ 11.7.-20.7. 2018
řratulovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 4x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 7x / 21.7.-31.7. 2018, 6x/ P, 11.7.-20.7. 2018, 3x
řazardovat/ L, 21.7.- 31.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 2x
řecovat/ B, 21.7.-31.7. 2018
řelfnout/ B, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
řarakterizovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7. 2018/ B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 5x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
řealizovat/ 11.7.-20.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018
řidentifikovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 21.7.-31.7., 2x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 4x/ 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
řignorovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7., 3x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 3x/ P, 1.7.-10.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018
řilustrovat/ L, 21.7.- 31.7., 3x/ B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018
řimponovat/ 11.7.-20.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 2x/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x
řimportovat/ L, 1.7-10.7. 2018,
řimprovizovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018
řindikovat/ L 11.7.-20.7. 2018
řinfikovat/ L, 1.7-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. / P, 21.7.-31.7. 2018
řinfiltrovat/ P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 3x
řinformovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 30x / 11.7.-20.7. 2018, 14x/ 21.7.-31.7., 17x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 11x / 21.7.-31.7. 2018, 14x / P, 1.7.-10.7. 2018, 31x/ 11.7.-20.7. 2018, 53x / 21.7.-31.7. 2018, 60x
řinhalovat/ B, 11.7.-20.7. 2018
řinkasovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x / 11.7.-20.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7., 4x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 6x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018, 3x / P, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 5x
řinklinovat/ L, 21.7.- 31.7.
řinscenovat/ L, 11.7.-20.7. 2018, 3x / P, 21.7.-31.7. 2018
řinstalovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x/ B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 9x
řinstruovat/ B, 11.7.-20.7. 2018
řintegrovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7., 2x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
řinternovat/ 11.7.-20.7. 2018
řinterpelovat/ L, 21.7.- 31.7.
řinterpretovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
řintervenovat/ L, 21.7.- 31.7. / P, 21.7.-31.7. 2018
řintrikovat/ B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x
řinvestovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 6x/ 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7., 16x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 7x / 21.7.-31.7. 2018, 9x / P, 1.7.-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 21x / 21.7.-31.7. 2018, 17x
řinzerovat/ L 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7. / B, 21.7.-31.7. 2018
řinzultovat/ L, 1.7-10.7. 2018
řiritovat/ B, 11.7.-20.7. 2018
řironizovat/ P, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018
řizolovat /L, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018
řkalkulovat/ L, 21.7.- 31.7. / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018
řkandidovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 9x/ 21.7.-31.7., 10x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 18x / 21.7.-31.7. 2018, 5x
řklasifikovat/ L 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7., 2x/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
řkliknout/ L, 21.7.- 31.7. / P, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
řkoexistovat/ L, 1.7-10.7. 2018,
řkoketovat/ L, 11.7.-20.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018
řkolaborovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
řkolidovat/ P, 11.7.-20.7. 2018
řkolonizovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
řkombinovat/ L, 11.7.-20.7. 2018, 5x/ 21.7.-31.7., 3x/ B, 1.7.-10.7. 2018/ B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018, 6x

komentovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 6x / 11.7.-20.7. 2018, 14x/ 21.7.-31.7. 2018, 9x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 6x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 15x / 21.7.-31.7. 2018, 17x / P, 1.7.-10.7. 2018, 9x/ 11.7.-20.7. 2018, 23x / 21.7.-31.7. 2018, 17x
kompenzovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7. / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 23x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
kompletovat/ L, 1.7–10.7. 2018, / P, 21.7.-31.7. 2018
komplikovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 7x/ 11.7.-20.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7. 2018, 2x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 4x / P, 1.7.-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018, 6x
komponovat/ L, 11.7.-20.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018
kompromitovat/ P, 11.7.-20.7. 2018
komunikovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 4x / 11.7.-20.7. 2018, 7x/ 21.7.-31.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018/ B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 3x / P, 1.7.-10.7. 2018, 6x/ 11.7.-20.7. 2018, 6x / 21.7.-31.7. 2018, 12x
koncentrovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
koncipovat/ L, 21.7.- 31.7. / P, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018
kondolovat/ B, 1.7.-10.7. 2018
konfrontovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 5x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 3x
konkretizovat/ L, 21.7.- 31.7., 2x
konkurovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7., 3x/ B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 4x/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 3x
konsolidovat/ L 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7.
konstatovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 9x / 11.7.-20.7. 2018, 13x/ 21.7.-31.7., 11x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 5x / P, 1.7.-10.7. 2018, 16x/ 11.7.-20.7. 2018, 37x / 21.7.-31.7. 2018, 30x
konstruovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / 21.7.-31.7., 2x
kontaminovat/ P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 2x
kontrastovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018
kontrolovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 10x/ 11.7.-20.7. 2018, 13x/ 21.7.-31.7., 7x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 5x / P, 1.7.-10.7. 2018, 4x/ 11.7.-20.7. 2018, 12x / 21.7.-31.7. 2018, 13x
kontrovat/ B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018
konvenovat/ L 11.7.-20.7. 2018, 2x / P, 21.7.-31.7. 2018, 5x
konverzovat/ B, 1.7.-10.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018
konzultovat/ L, 1.7–10.7. 2018, / 11.7.-20.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7., 2x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 5x / 21.7.-31.7. 2018, 3x
konzumovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 3x/ 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7., 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
koordinovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018
korespondovat/ B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018
korigovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
koštovat/ B, 11.7.-20.7. 2018
koučovat/ B, 21.7.-31.7. 2018, 2x
kritizovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 11x / 11.7.-20.7. 2018, 21x/ 21.7.-31.7., 21x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 4x / P, 1.7.-10.7. 2018, 12x/ 11.7.-20.7. 2018, 30x / 21.7.-31.7. 2018, 19x
kulminovat/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
kultivovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / 21.7.-31.7./P, 11.7.-20.7. 2018
kvalifikovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / P, 11.7.-20.7. 2018, 3x
kvitovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 2x / 11.7.-20.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x
lamentovat/ L, 1.7–10.7. 2018,
legalizovat/ L, 21.7.- 31.7. / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018
legitimovat se/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018
lifrovat/ B, 1.7.-10.7. 2018
likvidovat/ L, 21.7.- 31.7. / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 3x
limitovat/ P, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018
lobbovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 2x / 11.7.-20.7. 2018, 4x/ 21.7.-31.7./ P, 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
lokalizovat/ L 11.7.-20.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018
manipulovat/ L 11.7.-20.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
markovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
maskovat/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
maximalizovat/ L, 1.7–10.7. 2018,
meditovat/ L, 21.7.- 31.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018
militarizovat/ P, 21.7.-31.7. 2018
minimalizovat/ L, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 5x
mixovat/ L, 11.7.-20.7. 2018, 3x / P, 1.7.-10.7. 2018
mobilizovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / 21.7.-31.7. / P, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
modernizovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7./P, 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
moderovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 5x/ P, 11.7.-20.7. 2018, 3x
modulovat/ L, 1.7–10.7. 2018,
moralizovat/ P, 21.7.-31.7. 2018
motivovat/ L, 1.7–10.7. 2018, / 11.7.-20.7. 2018, 3x/ B, 1.7.-10.7. 2018/ B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 4x/ 11.7.-20.7. 2018, 6x / 21.7.-31.7. 2018, 8x
mystifikovat/ L, 1.7–10.7. 2018,
nacentrovat/ L, 1.7–10.7. 2018, /P, 21.7.-31.7. 2018
nadiktovat/ B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018
nafingovat/ B, 11.7.-20.7. 2018
nainstalovat/ L, 11.7.-20.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x
namontovat/ B, 21.7.-31.7. 2018
namotivovat/ B, 11.7.-20.7. 2018
nastudovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / 21.7.-31.7., 2x / 21.7.-31.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
naštelovat/ B, 21.7.-31.7. 2018
natankovat/ L, 1.7–10.7. 2018, / P, 21.7.-31.7. 2018, 2x
natrefit/ L, 21.7.- 31.7.
nominovat/ L, 1.7–10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7., 2x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 7x/ 11.7.-20.7. 2018, 8x / 21.7.-31.7. 2018
novelizovat/ L, 1.7–10.7. 2018,
ocitovat / L, 21.7.- 31.7. / P, 21.7.-31.7. 2018, 2x
odblokovat/ L, 21.7.- 31.7. / P, 1.7.-10.7. 2018
odcentrovat/ B, 21.7.-31.7. 2018
odcitovat/ L, 21.7.- 31.7. / B, 21.7.-31.7. 2018
odinstalovat/ P, 1.7.-10.7. 2018
odmoderovat/ B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018
odprezentovat/ B, 11.7.-20.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018
okomentovat/ L, 1.7–10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 3x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 5x/ P, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x
operovat/ L, 11.7.-20.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 6x / 21.7.-31.7. 2018, 3x/ P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 3x

ordinovat/ B, 21.7.-31.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018
orestovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018
organizovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x / 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ B, 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7. 2018, 3x/ P, 11.7.-20.7. 2018, 8x / 21.7.-31.7. 2018, 6x
orientovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x / 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018
oscilovat/ P, 21.7.-31.7. 2018
pacifikovat/ L, 21.7.- 31.7. / B, 21.7.-31.7. 2018
parafrázovat/ P, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
paralyzovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018
pasovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7. 2018, 3x
pašovat/ B, 21.7.-31.7. 2018, 3x
perzekvovat/ B, 1.7.-10.7. 2018/ P, 1.7.-10.7. 2018
pogratulovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 4x/ P, 11.7.-20.7. 2018
popasovat/ L, 21.7.- 31.7./ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
potetovat/ B, 11.7.-20.7. 2018
precizovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
predikovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018
preferovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 4x / L, 11.7.-20.7. 2018, 5x / B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 5x / 21.7.-31.7. 2018, 6x
prezentovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 6x/ 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7., 3x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 9x / 21.7.-31.7. 2018, 10x
privatizovat/ L, 21.7.- 31.7., 5x / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018
produkovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 6x/ 21.7.-31.7., 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
profitovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / 21.7.-31.7., 2x/ P, 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018
proinvestovat/ P, 11.7.-20.7. 2018
propagovat/ L, 21.7.- 31.7., 4x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 3x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018
propasírovat/ B, 1.7.-10.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018
prosperovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x / 11.7.-20.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018
prostudovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018 / B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
provokovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018
přefiltrovat/ B, 11.7.-20.7. 2018
překontrolovat/ P, 1.7.-10.7. 2018
překvalifikovat/ B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
přeorganizovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
přeorientovat/ L, 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7. / P, 11.7.-20.7. 2018
publikovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 4x/ 11.7.-20.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7., 6x / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
reagovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 19x/ 11.7.-20.7. 2018, 34x/ 21.7.-31.7., 21x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 7x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 12x / 21.7.-31.7. 2018, 20x / P, 1.7.-10.7. 2018, 25x/ 11.7.-20.7. 2018, 40x / 21.7.-31.7. 2018, 48x
realizovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7., 2x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 6x/ 11.7.-20.7. 2018, 10x / 21.7.-31.7. 2018
recitovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
recyklovat/ P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
refinancovat/ P, 21.7.-31.7. 2018
reflektovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 5x/ 21.7.-31.7., 2x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
registrovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 5x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018
regulovat/ L, 11.7.-20.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7., 2x / B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 3x
reinvestovat/ L, 1.7-10.7. 2018
rekapitulovat/ L, 11.7.-20.7. 2018, 2x
rekrutovat/ L, 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7., 2x/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
relaxovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018
reprizovat/ B, 1.7.-10.7. 2018
reprodukovat/ L, 21.7.- 31.7., 2x / P, 21.7.-31.7. 2018, 2x
restaurovat/ L, 1.7-10.7. 2018,
revidovat/ B, 21.7.-31.7. 2018/ P 11.7.-20.7. 2018, 2x
režirovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / 11.7.-20.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018/ B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 3x
riskovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7., 6x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 4x / P, 1.7.-10.7. 2018, 6x/ 11.7.-20.7. 2018, 6x / 21.7.-31.7. 2018, 6x
rozmixovat/ B, 1.7.-10.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
sankcionovat/ P, 1.7.-10.7. 2018
sanovat/ L, 21.7.- 31.7.
sekundovat/ L, 1.7-10.7. 2018,
servírovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
simulovat/ P, 11.7.-20.7. 2018
skandovat/ B, 11.7.-20.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018, 2x
specializovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 5x/ 21.7.-31.7., 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 3x
specifikovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x/ 21.7.-31.7./ B, 1.7.-10.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
spekulovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 7x/ 11.7.-20.7. 2018, 8x/ 21.7.-31.7., 7x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 6x / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018, 8x
spolufinancovat/ L, 21.7.- 31.7.
spoluorganizovat/ L, 21.7.- 31.7.
stabilizovat/ L, 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7., 2x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 4x
stagnovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / 21.7.-31.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x
stimulovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018, 2x
studovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 15x/ 21.7.-31.7., 14x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 6x / 21.7.-31.7. 2018, 3x / P, 1.7.-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 8x / 21.7.-31.7. 2018, 16x
stylizovat se/ B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018
suspendovat/ L, 21.7.- 31.7./ P, 11.7.-20.7. 2018
šermovat/ L, 21.7.- 31.7. / 21.7.-31.7. 2018
šikanovat/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 3x
šmakovat/ P, 1.7.-10.7. 2018
šoférovat/ B, 1.7.-10.7. 2018
sokovat/ L, 11.7.-20.7. 2018, 6x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 2x/ P, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018
štelovat/ P, 11.7.-20.7. 2018
tankovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
tetovat/ P, 21.7.-31.7. 2018
tipovat/ L, 21.7.- 31.7., 2x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
tolerovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 10x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x/ 21.7.-31.7., 3x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 4x
ufinancovat/ B, 11.7.-20.7. 2018

urgovat/ L, 21.7.- 31.7.
variovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
varovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 8x/ L 11.7.-20.7. 2018, 17x/ 21.7.-31.7., 8x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x / 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 11x / P, 1.7.-10.7. 2018, 12x / / P, 11.7.-20.7. 2018, 11x / 21.7.-31.7. 2018, 26x
verbovat/ P, 11.7.-20.7. 2018
vmanipulovat/ L, 21.7.- 31.7.
vyargumentovat/ P, 21.7.-31.7. 2018
vybalancovat/ L, 1.7-10.7. 2018,
vyexpedovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / P, 1.7.-10.7. 2018
vyřasovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018, 5x / P, 21.7.-31.7. 2018
vygenerovat/ P, 1.7.-10.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
vygradovat/ P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
vyhecovat/ B, 1.7.-10.7. 2018
vyinkasovat/ B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018
vykompenzovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x
vykomunikovat/ P, 21.7.-31.7. 2018
vykrytalizovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
vyoperovat/ B, 21.7.-31.7. 2018
vyprodukovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x
vyprovokovat/ L, 11.7.-20.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018
vystudovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 5x/ 21.7.-31.7., 5x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 9x
vytipovat/ L, 21.7.- 31.7. / B, 21.7.-31.7. 2018/ P, 11.7.-20.7. 2018
vyvarovat se/ L, 1.7-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x
zablokovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 5x/ 21.7.-31.7., 7x/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 8x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 5x
zademonstrovat/ L, 1.7-10.7. 2018,
zadokumentovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
zadoptovat/ L, 21.7.- 31.7. / P, 11.7.-20.7. 2018
zafixovat/ B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x
zafungovat/ L, 21.7.- 31.7., 3x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x
zainvestovat/ L, 21.7.- 31.7.
zakamuflovat/ B, 21.7.-31.7. 2018
zakomponovat/ B, 11.7.-20.7. 2018
zakonzervovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018
zaktivovat/ P, 1.7.-10.7. 2018
zalarmovat/ B, 21.7.-31.7. 2018, 2x / P, 21.7.-31.7. 2018 / P, 11.7.-20.7. 2018, 2x
zamaskovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
zareagovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 3x/ 11.7.-20.7. 2018, 8x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 7x/ 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 3x
zaregistrovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / 11.7.-20.7. 2018, 2x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018, 5x/ 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 3x
zasalutovat/ B, 1.7.-10.7. 2018
zdecimovat/ B, 21.7.-31.7. 2018
zdeformovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / P, 21.7.-31.7. 2018
zdemolovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / B, 21.7.-31.7. 2018, 2x
zdevastovat/ P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018
zdisciplinovat/ L, 21.7.- 31.7.
zdokumentovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 2x / B, 21.7.-31.7. 2018, 2x/ P, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018
zfalšovat/ P, 1.7.-10.7. 2018
zformovat/ L, 11.7.-20.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018
zformulovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / 11.7.-20.7. 2018, 2x
zidealizovat/ B, 21.7.-31.7. 2018
zinkasovat/ L, 21.7.- 31.7.
zinscenovat/ L, 11.7.-20.7. 2018
zironizovat/ L, 11.7.-20.7. 2018, 2x
zkolaudovat/ L, 11.7.-20.7. 2018 / B, 21.7.-31.7. 2018
zkombinovat/ L, 11.7.-20.7. 2018, 2x
zkompletovat/ L, 21.7.- 31.7., 2x
zkomplikovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 4x/ L, 21.7.- 31.7., 5x/ B, 1.7.-10.7. 2018/ B, 1.7.-10.7. 2018, 3x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 3x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
zkonzentrovat/ P, 1.7.-10.7. 2018
zkonfiskovat/ P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018
zkonstruovat/ P, 11.7.-20.7. 2018
zkontrolovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 6x/ B, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 3x / P, 1.7.-10.7. 2018, 2x/ 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018, 6x
zkonzumovat/ P, 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018
zkoordinovat/ L, 21.7.- 31.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018
zkritizovat/ L, 1.7-10.7. 2018, 4x / L 11.7.-20.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
zlegalizovat/ L, 1.7-10.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018
zlikvidovat/ L, 11.7.-20.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018, 2x / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 6x / 21.7.-31.7. 2018, 4x
zmanipulovat/ L, 1.7-10.7. 2018, / P, 21.7.-31.7. 2018
zmobilizovat/ B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
zmodernizovat/ L, 21.7.- 31.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018
zorganizovat/ L, 1.7-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018 / B, 1.7.-10.7. 2018 / B, 11.7.-20.7. 2018 / P, 1.7.-10.7. 2018/ 11.7.-20.7. 2018, 4x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
zorientovat/ L, 21.7.- 31.7., 2x / B, 21.7.-31.7. 2018 / P, 21.7.-31.7. 2018, 2x
zpacifikovat/ P, 11.7.-20.7. 2018 / 21.7.-31.7. 2018
zpopularizovat/ P, 21.7.-31.7. 2018
zrealizovat/ L, 11.7.-20.7. 2018/ 21.7.-31.7. / P, 11.7.-20.7. 2018, 2x / 21.7.-31.7. 2018, 2x
zrestaurovat/ P, 21.7.-31.7. 2018
zrevidovat/ L, 21.7.- 31.7.
zruinovat/ P, 11.7.-20.7. 2018